

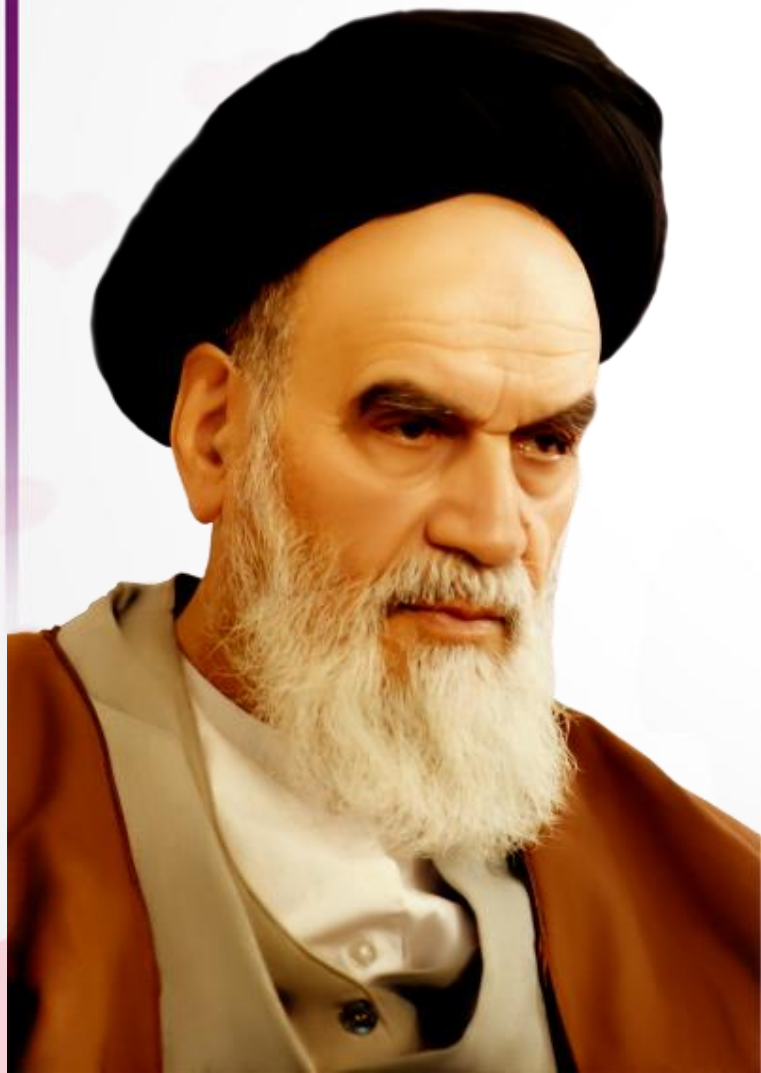
الحمد لله
الرحمن
الرحيم

تقديم به بانوی دو عالم
حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها

و مادر مظلومش
حضرت خدیجه سلام الله علیها

معرفی و گزارش اندیشکده خانواده

پژوهشکده شهید صدر
تابستان ۱۴۰۲

«با هم بسازید و با هم رفیق باشید. این امر، رمز موفقیت زندگی است. زن باید در خانه به شوهر و فرزندان خدمت کند و شوهر هم در بیرون از خانه کار کند. اگر صمیمیت باشد، حتی اختلاف‌های جزئی پیش نمی‌آید. سعی کنید با هم رفیق باشید. اگر مرد هستی و در بیرون از خانه هزاران مسئله داری، وقتی به خانه می‌آیی، ناراحتی هایت را پشت در بگذار و سعی کن با لطف و مهربانی داخل خانه شوی.»

(ستوده، ۱۳۸۸ ج ۱: ۱۷۳)

همچنانکه بدن انسان از سلول‌ها تشکیل شده که نابودی و فساد و بیماری سلول‌ها به‌طور قهری و طبیعی، معنایش بیماری بدن است و اگر توسعه پیدا کند، به جاهای خطرناکی برای کل بدن انسان منتهی می‌شود؛ همین‌طور جامعه هم از سلول‌هایی تشکیل شده که این سلول‌ها، خانواده‌اند. هر خانواده‌ای یکی از سلول‌های پیکره اجتماع و بدنه اجتماع است. وقتی این‌ها سالم بودند، وقتی این‌ها رفتار درست داشتند، بدنه جامعه یعنی آن پیکره جامعه سالم خواهد بود.

۱ – وضعیت چگونه است؟

افزایش سن ازدواج

ریشه ها

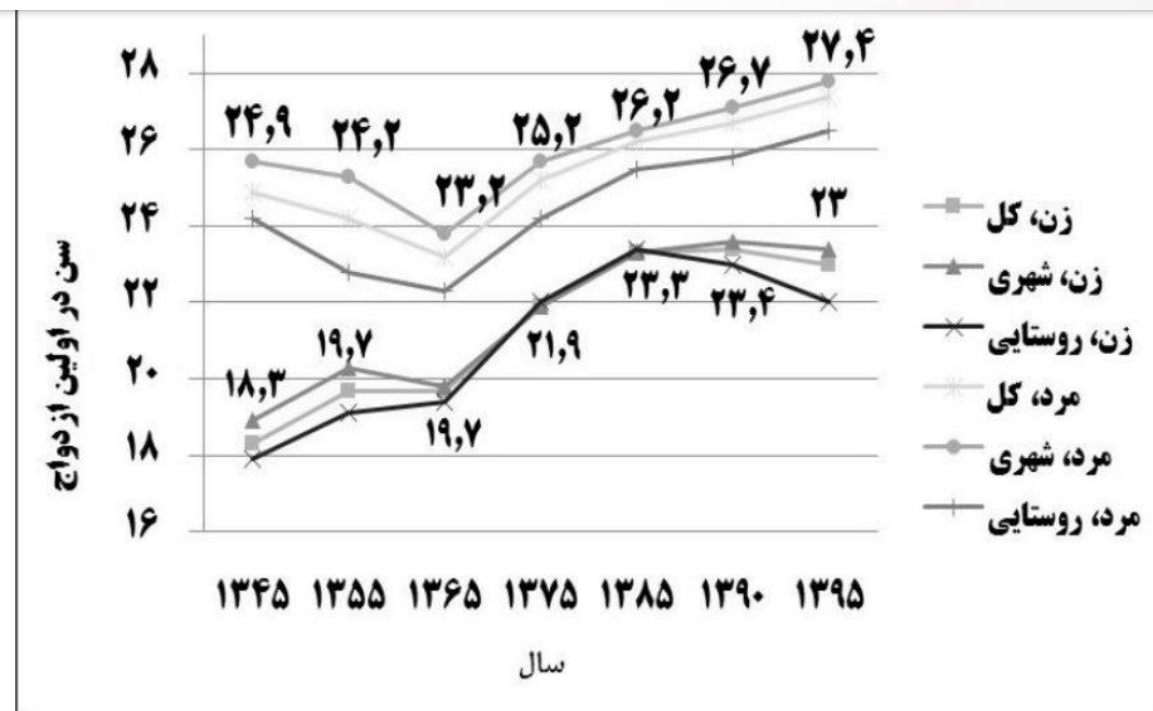
کارشناسان امر، دلایل متعددی را برای این تاخیر در ازدواج ذکر کرده اند مانند گسترش شهرنشینی، بالا رفتن تحصیلات، عدم توازن میان تعداد زنان و مردان، تغییر در الگوی همسرگزینی، بالا رفتن هزینه مسکن، تورم و مسائل اقتصادی و نبود سیاستهای حمایتی برای تسهیل ازدواج.

از ۱۸ سال به ۲۸ سال

میانگین سن ازدواج در ایران در سال ۱۳۴۵ حدود ۱۸ سالگی بوده و در سال ۱۳۹۸ به سن حدود ۲۸ سالگی رسیده است.

آسیب ها

این افزایش میانگین سن ازدواج هم در مورد زنان و هم در مورد مردان وجود داشته است. بالا رفتن میانگین سن ازدواج، باعث به تاخیر افتادن یک نیاز طبیعی و زیستی است که جزو اولین نیازهای هر انسانی است.

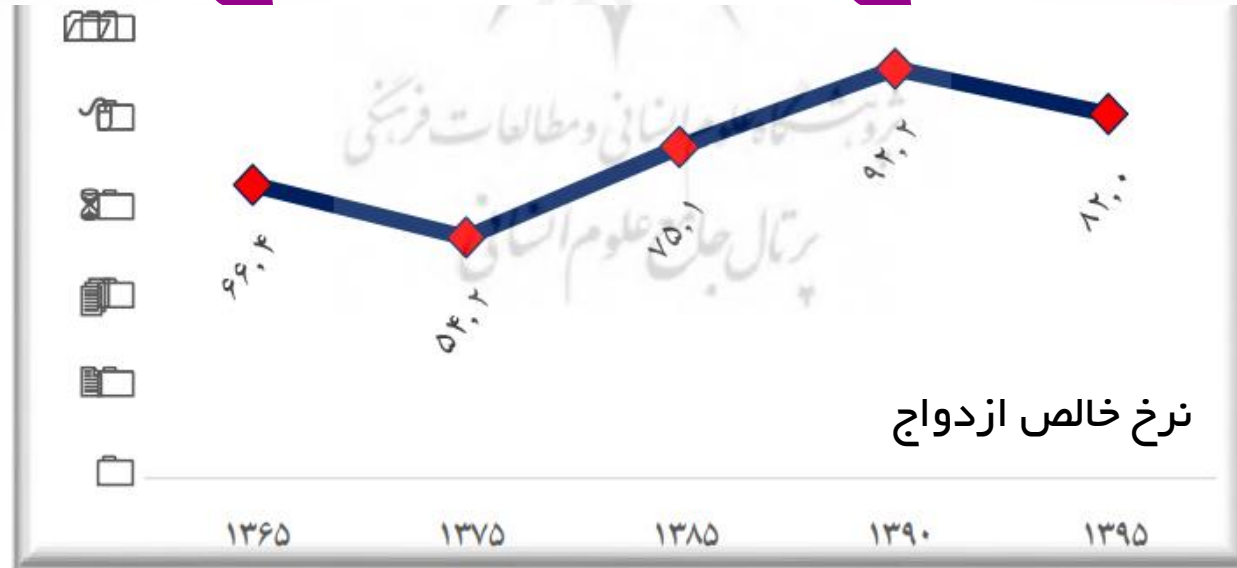

نمودار ۱. میانگین سن اولین ازدواج در ایران به تفکیک جنس و محل سکونت از ۱۳۴۵ تا ۱۳۹۵

نرخ خالص ازدواج

با نرخ خام چه فرقی دارد؟

«نرخ خالص ازدواج» که نسبت تعداد ازدواج ها در یک سال بر تعداد کل زنان هرگز ازدواج نکرده همان سال (ضرب در ۱۰۰۰) را نشان میدهد اطلاعات واقع گرایانه تری از میزان ازدواج را در اختیار ما قرار میدهد.

رو به کاهش

گرچه سیر نرخ ازدواج از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۰ رو به افزایش دارد اما از ابتدای این دهه رو به فروکاستن نهاده است و ازدواجها کمتر می شود.

چرا باید نگران بود؟

در دهه سوم به دلیل افزایش جمعیت جوانان در سن ازدواج (عمدتاً موالید دهه شصت)، میزان خام ازدواج افزایش یافته و در نیمه آخر دهه چهارم به دلیل کاهش تعداد جوانان در سن ازدواج این میزان کاهش داشته است.

نرخ خام ازدواج

تغییر نگرش ها در حوزه ازدواج

منبع تحلیل

یکی از پرسشهای پیمایش ملی خانواده نگرش پاسخگویان به ازدواج بود که از طریق تعدادی گویه همراه با طیف پنج قسمتی از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف مورد سنجش قرار گرفت.

تفاوت نگرش ها

نگرش پاسخگویان نسبت به ازدواج با ده گویه سنجیده شد. در این مطالعه پس از بررسی و ارزیابی گویه ها چهار گویه مربوط به ابعاد سنتی ازدواج بوده، شش گویه مربوط به نگرشهای مدرن بودند.

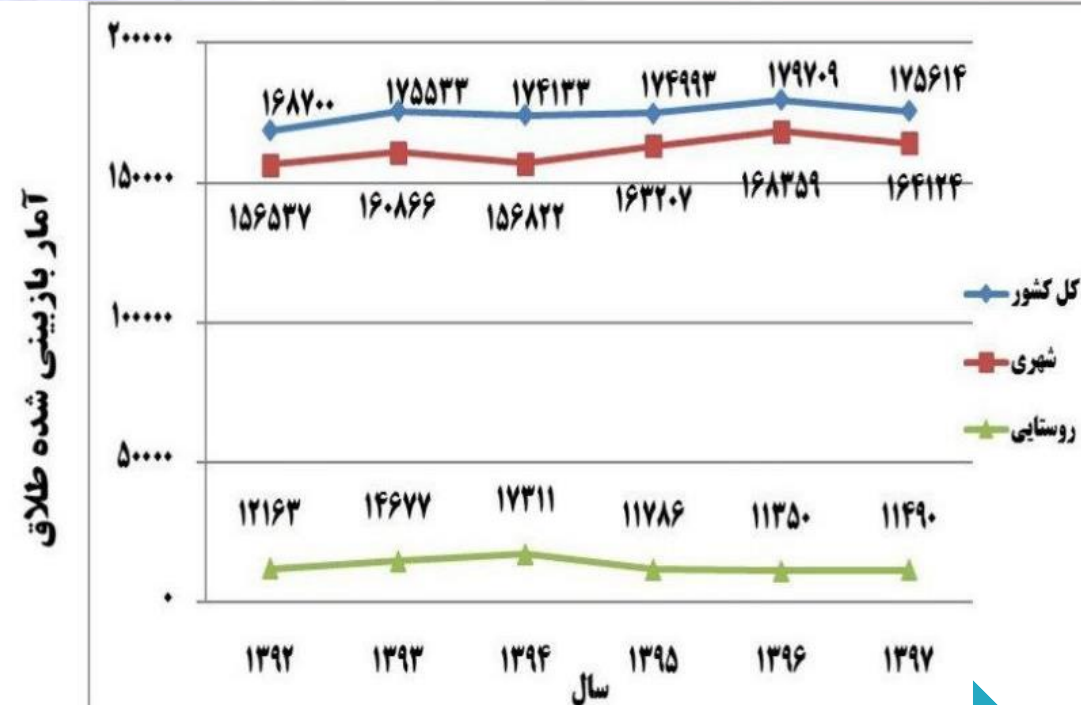
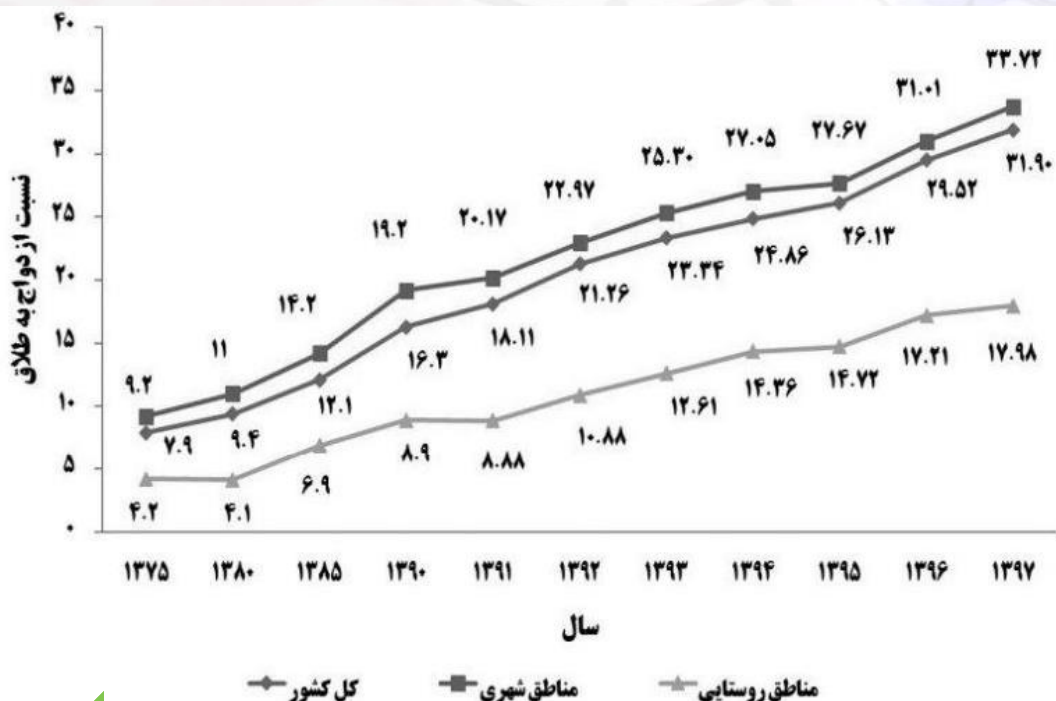
تفاوتهای معنادار

نگرش افراد درباره هر گویه در سه نسل ۱۵-۲۹ سال، ۳۰-۴۹ سال و ۵۰ سال به بالا تفاوت معنادار دارد جهت رابطه در نگرشهای سنتی مثبت و در نگرشهای مدرن منفی است. به عبارتی افراد مسن تر بیشتر با گویه های سنتی موافق بوده و افراد جوان به نسبت بیشتر طرفدار ابعاد مدرن در ازدواج بوده اند. بنابراین میتوان گفت که در جامعه ایران نگرش به ازدواج با تغییر به سوی گرایشات مدرنیته همراه است.

ردیف	گویه	۱۵-۲۹	۳۰-۴۹	بالای ۵۰	کل	ضریب آماری	سطح معناداری
۱	ازدواج، یک پیوند و تعهد همیشگی و تا آخر عمر است.	۳/۸۷	۳/۹۴	۴/۱۵	۳/۹۷	۰/۱۰	۰/۰۰۰
	در ازدواج، زن حتماً باید باکره باشد.	۳/۶۳	۳/۶۸	۳/۸۹	۳/۷۱	۰/۰۷	۰/۰۰۰
	بدون ازدواج، زندگی رضایت بخش نیست.	۳/۲۹	۳/۵۳	۳/۷۱	۳/۵۰	۰/۱۳	۰/۰۰۰
	ازدواج فامیلی، موفق تر از ازدواج با غریبه هاست.	۲/۵۸	۲/۷۱	۲/۸۷	۲/۷۲	۰/۱۰	۰/۰۰۰
۲	رابطه دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج اشکالی ندارد.	۳/۱۶	۲/۸۱	۲/۶۴	۲/۸۷	۰/۱۴-	۰/۰۰۰
	دختران می توانند از پسران خواستگاری کنند.	۲/۹۷	۲/۹۰	۲/۸۰	۲/۹۰	۰/۰۴-	۰/۰۰۵
	ازدواج، مانع پیشرفت است.	۲/۳۴	۲/۲۲	۲/۲۷	۲/۲۷	۰/۰۳-	۰/۰۱۴
	داشتن رابطه جنسی برای مردی که ازدواج نکرده است، اشکالی ندارد.	۲/۳۷	۲/۲۳	۲/۰۰	۲/۲۱	۰/۱۰-	۰/۰۰۰
	زندگی دختر و پسر بدون ازدواج رسمی (قانونی)، اشکالی ندارد.	۲/۱۶	۱/۹۵	۱/۷۷	۱/۹۷	۰/۱۰-	۰/۰۰۰
	داشتن رابطه جنسی برای زنی که ازدواج نکرده است، اشکالی ندارد.	۲/۰۳	۱/۹۳	۱/۸۰	۱/۹۳	۰/۰۷-	۰/۰۰۰

نمره نظر پاسخگویان از حداکثر ۵ تا حداقل ۱، متغیر است.

منبع: (محاسبه شده بر اساس داده های پیمایش ملی خانواده، ۱۳۹۸: ۶۶-۷۹)

وضعیت طلاق

از هر سه تا یکی!

اگر در سال ۱۳۷۵ به ازای هر ۱۰۰ ازدواج، ۹ مورد آن به طلاق منجر می شد، این عدد در سال ۱۳۹۷ به ۳۳ مورد رسیده است؛ یعنی از هر سه ازدواج یک مورد منتج به طلاق می شود.

آمارها چه می گویند

❖ طلاق در میان خانواده های شهری ۴/۵ برابر خانواده های روستایی است. عدد ۱۷۵ هزار طلاق در کل کشور، عددی بسیار قابل تامل است. این موضوع وقتی بیشتر اهمیت می یابد که نسبت میان ازدواج و طلاق را با هم در نظر بگیریم.

همباشی

تغییر نگرش در جامعه ایرانی

- ✓ آمار دقیقی از میزان همباشی ها در ایران وجود ندارد.
- ✓ تنها پیمایشی که در این زمینه می تواند راهگشا باشد، پیمایشی است که نوع نگرش ایرانی ها به اینگونه زیستن را نشان می دهد.
- ✓ براساس پیمایش ملی خانواده در سال ۱۳۹۷، ۱۶ درصد از افراد این پژوهش با این نحوه زندگی کردن موافق بوده اند؛ در حالیکه این عدد در سال ۱۳۹۶ تنها ۵ درصد بوده است.
- ✓ این تغییر قابل ملاحظه در نگرشهای عمومی، زنگ خطری را در حوزه سبک زندگی نشان می دهد.

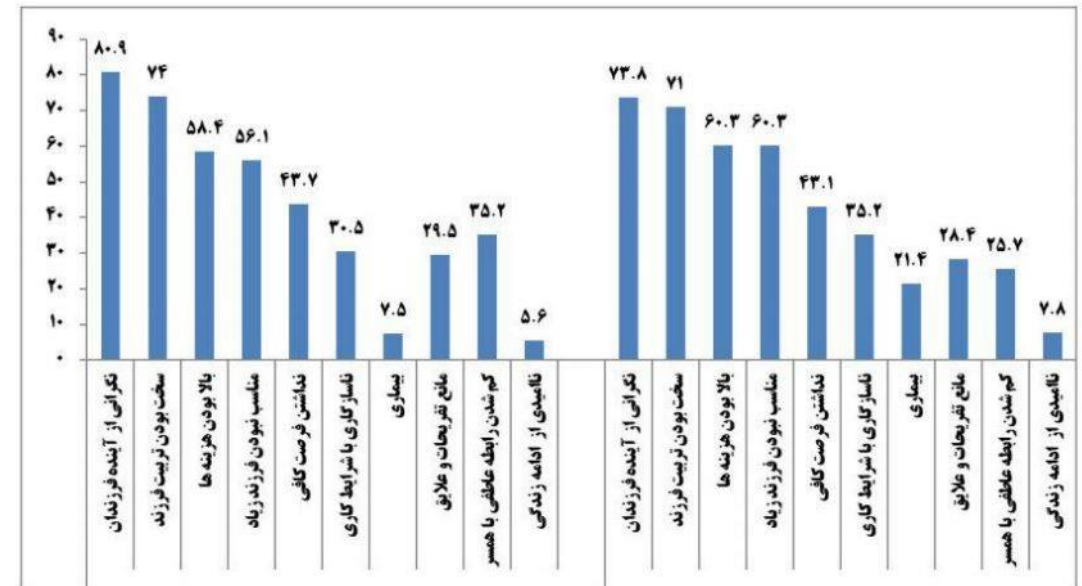
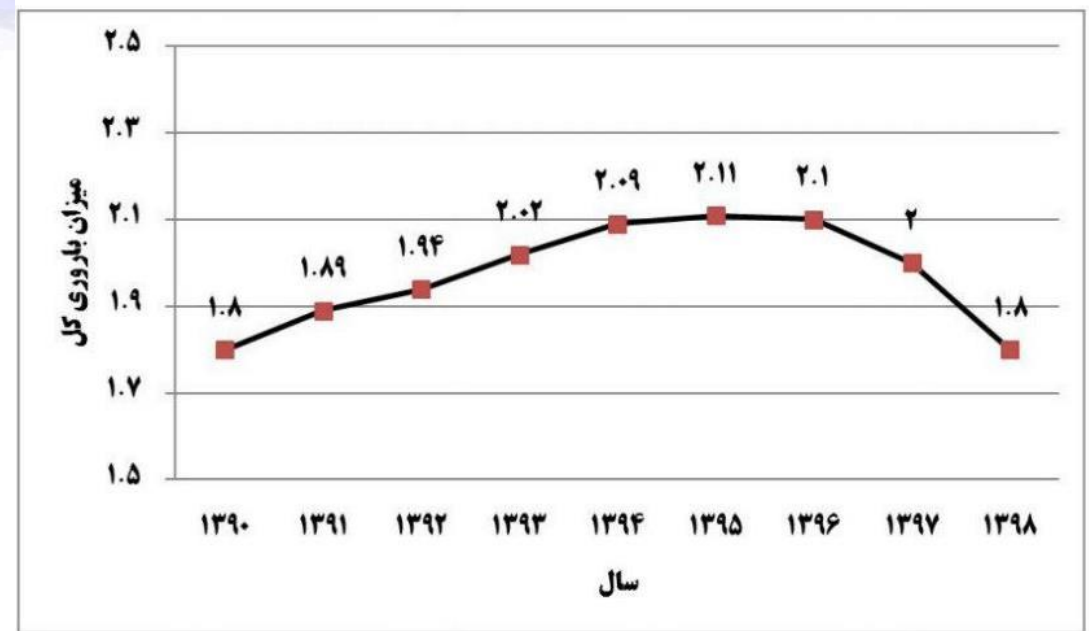
نرخ باروری

در دهه ۴۰-۶۰ میانگین نرخ باروری هر زن، بین ۶ تا ۷ فرزند بوده است که این آمار در سال ۱۳۹۸ به ۱/۸ رسیده است.

دبیر مرکز مطالعات جمعیت می گوید: ۶۷ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های بدون فرزند اتفاق می‌افتد. ۲۲ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های صاحب یک فرزند، ۹ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های دارای ۲ فرزند و ۳ درصد طلاق‌ها در خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر اتفاق می‌افتد.

طبق پیمایش ملی خانواده، اصلی ترین دلیل ایجاد مانع و محدودیت در فرزندآوری، نگرانی از آینده فرزندان عنوان شده است.

روسپیگری در ایران

روسپی کیست؟

روسپی‌ها زنانی هستند که ارتباط‌های جنسی خارج از ازدواج به صورت بی‌قاعده و پرتکرار دارند و هدف آنها در این کار، تامین نیازهای مالی است.

چرا آمار نداریم؟

در مورد آمار میزان روسپیگری در ایران اطلاعات دقیق و موثقی در دست نیست؛ چراکه این امر جرم محسوب می‌شود و طبیعی است که امر مجرمانه تا حد زیادی پنهانی و در لایه‌های زیرین جامعه رخ می‌دهد.

چرا باید نگران بود؟

پدیده روسپیگری هم خود زاییده و معلول ضعف و سستی بنیان خانواده هاست و هم عامل فروپاشی و از هم گسیختن خانواده‌های دیگر.

چه می‌شوند؟

مطابق همین گزارش فلاح (۱۳۹۹)، ۷۰ درصد زنان روسپی به طور میانگین بعد از ۵ سال از بازار این کار خارج می‌شوند که احتمالاً به دلیل صدمات بسیار وحشتناک روحی و جسمی اینگونه روابط برای جنس زن است.

بررسی‌های پژوهش‌یآوری (۱۳۹۶) نشان می‌دهد که ۲۰ درصد زنانی که در سال ۱۳۸۱ زندانی شده‌اند، به دلیل اعمال خلاف عفت عمومی مانند روسپیگری بوده است.

روابط قبل از ازدواج

از کجاست گرفت؟

تغییر سبک زندگی ایرانیان متأثر از غلبه فرهنگی غرب که از طریق هزاران رسانه در شبانه روز پمپاژ می شود و نیز اقتضائات زیست جدید خانواده ها این موضوع را به یکی از آسیب های مهم خانواده های ایرانی تبدیل کرده است.

زنگ خطر به صدا در آمده!

در بررسی حدود ۸۰۰۰ دانش آموز شهرهای گوناگون و ۱۳۰۰ دختر ساکن در خوابگاه های دانشجویی شهر تهران ۳۰ تا ۷۰ درصد از پاسخگویان ضمن اظهار به ارتباط صمیمی با ناهمجنس، با آنها نیز قرار عاشقانه داشتند که البته برخی یافته های اخیر آمارهای بالاتری نیز گزارش داده اند.

زنگ خطر به صدا در آمده!

. پژوهش رجب لو و اصغری (۱۳۸۹) نشان میدهد ۷۲/۳ درصد از شرکت کنندگان تجربه ارتباط با ناهمجنس را داشتند که ۲۶/۱ درصد از آنها دارای تجربه دوستی هستند. زارعی مرادیانی و گلزاری (۱۳۹۴) دریافتند ۵۵ درصد از شرکت کنندگان در پژوهش رابطه دوستانه با ناهمجنس را تجربه کرده اند.

بیش از یکی!

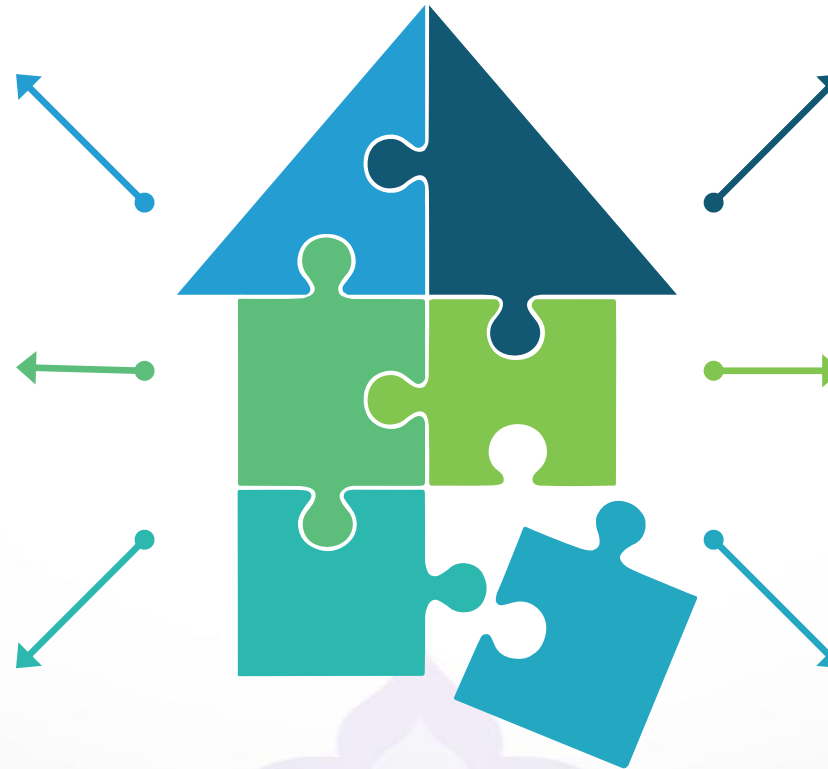
زارع شاه آبادی و سلیمانی (۱۳۹۱) دریافتند که ۲۷/۵ درصد جمعیت پژوهش آنها با بیش از یک نفر جنس مخالف ارتباط دارند. هرچه تحصیلات و درآمد خانواده ها بیشتر بوده، گرایش به اینگونه روابط نیز بیشتر است.

عوامل شکل گیری

عوملی که منجر به شکل گیری روابط پیش از ازدواج می شود را می توان در سه دسته ۱- فردی ۲- خانوادگی ۳- فرهنگی-اجتماعی دسته بندی کرد.

جزئیات عوامل

عوامل فردی شامل اختلالات تربیتی، ویژگیهای روحی، انزوا و افسردگی، اختلالات جنسی، آسیبهای شخصیتی و غیره است. عوامل خانوادگی زمینه ساز اینگونه ارتباط ها شامل نگرش سهل انگارانه والدین به این روابط، چالش ها و آسیبهای خانوادگی، ارتباطات عاطفی ضعیف والدین با فرزندان، لاقیدی برخی والدین و غیره است.

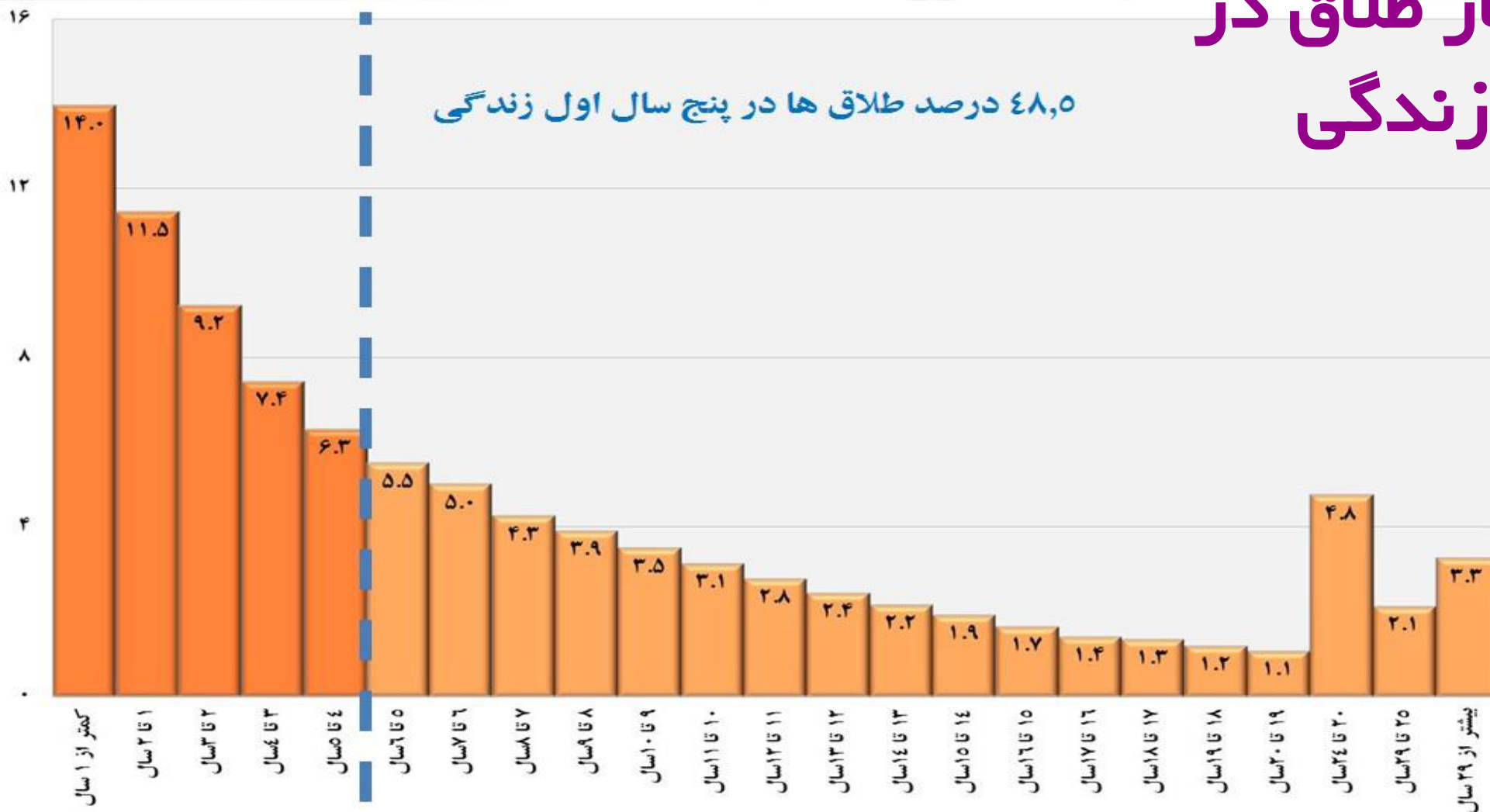

وضعیت میزان ازدواج و طلاق

نسبت طلاق به ازدواج	نرخ رشد سالانه طلاق	نرخ رشد سالانه ازدواج	سال
۸,۲	۱۸,۳	۱۵	۱۳۷۸
۸,۳	۷,۲	۵,۸	۱۳۷۹
۹,۴	۱۲,۴	-۵,۹	۱۳۸۰
۱۰,۳	۱۱,۱	۱,۶	۱۳۸۱
۱۰,۶	۸	۴,۶	۱۳۸۲
۱۰,۲	۲,۱	-۱۱,۶	۱۳۸۳
۱۰,۶	۱۴	۳۰,۸	۱۳۸۴
۱۲	۱۱,۶	-۱,۲	۱۳۸۵
۱۱,۹	۶,۱	۸,۱	۱۳۸۶
۱۲,۵	۱,۶	۴,۸	۱۳۸۷
۱۴,۱	۱۳,۸	۱	۱۳۸۸
۱۵,۳	۹,۱	۵,۱۶	۱۳۸۹
۱۶,۳	۴,۱	-۱,۹	۱۳۹۰
۱۵,۳	۵,۷	۲,۹	۱۳۹۱
۱۶,۸	۳,۱	۱,۴	۱۳۹۲
۱۸,۱	۸,۲	۶,۷	۱۳۹۳
۱۹,۸	۵,۷	۴,۷	۱۳۹۵

بیشترین آمار طلاق در ۵ سال اول زندگی

۴۸,۵ درصد طلاق ها در پنج سال اول زندگی

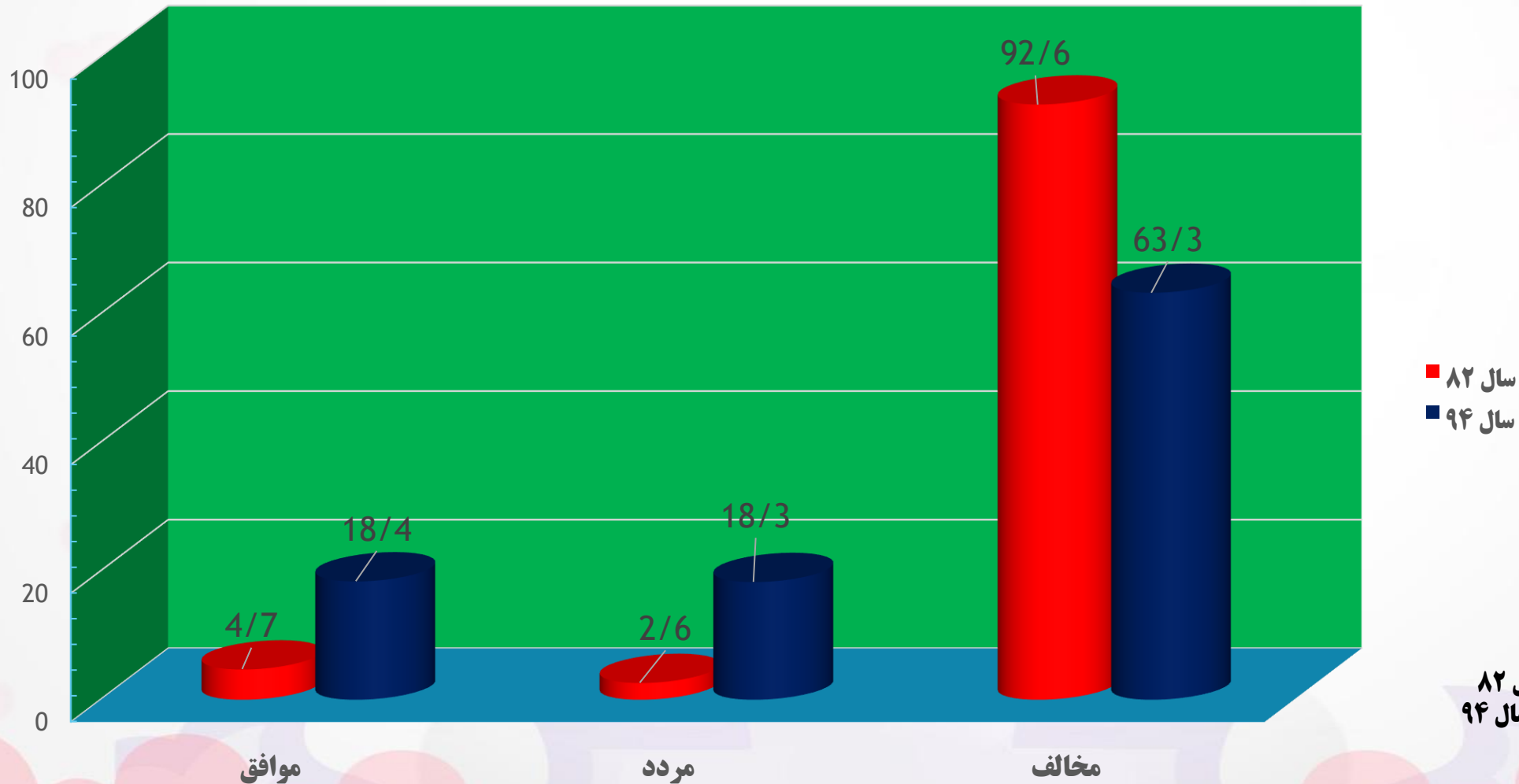

بیشترین طلاق های ثبت شده مردان در گروه سنی ۲۵ تا ۲۹ سال است.
بیشترین طلاق های ثبت نام زنان در گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ سال است.

سازمان ثبت احوال کشور

میزان فردگرایی خودخواهانه

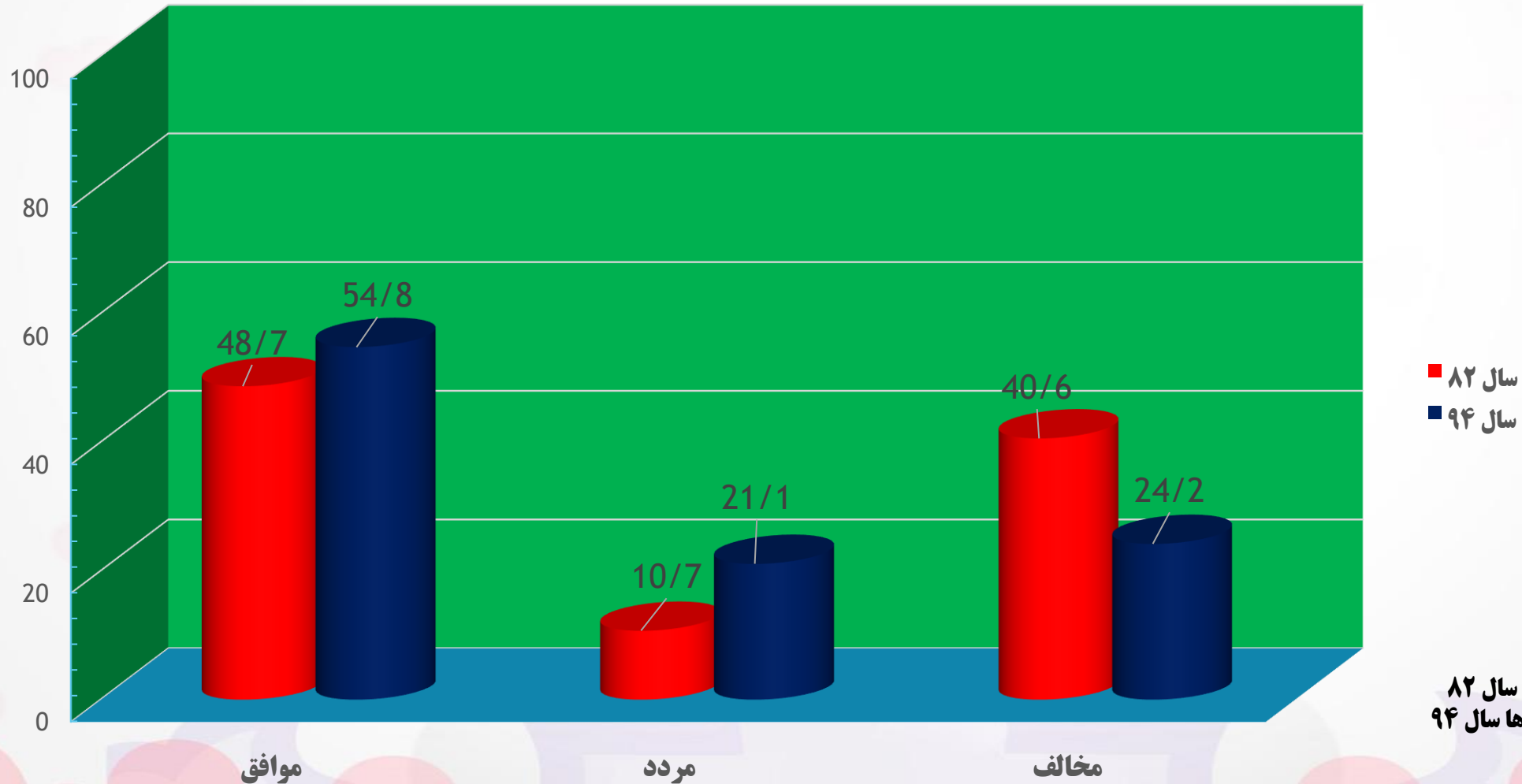
۱. آدم باید فقط به فکر خودش باشد.

۱. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۸۲
۲. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۹۴

میزان فردگرایی خودخواهانه

۲. بیشتر مردم اگر موقعیتی گیرشان بیاید سر همدیگر را کلاه می گذارند.

۱. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۸۲
۲. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۹۴

میزان احساس غریبگی در خانواده

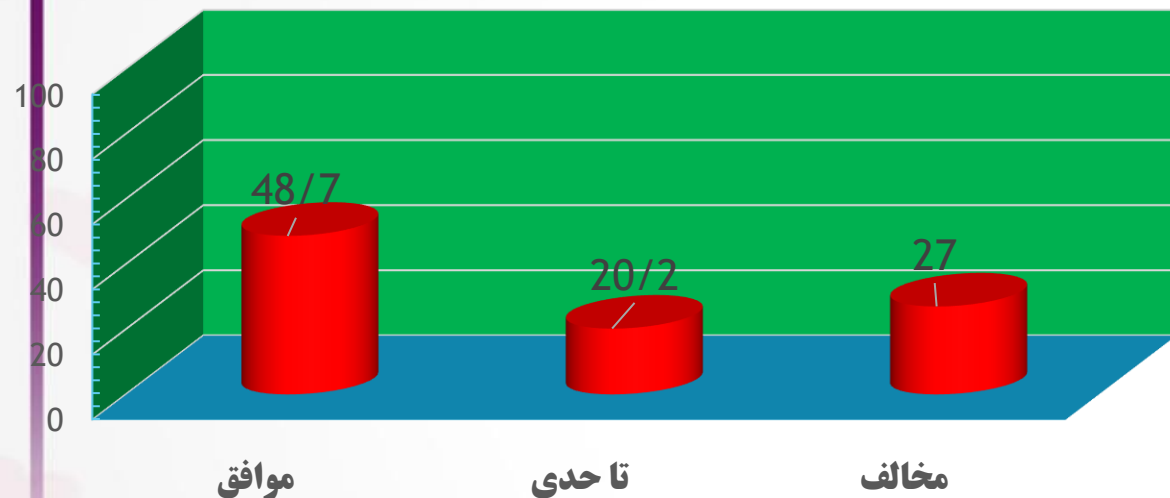
میزان اعتماد به اعضای خانواده

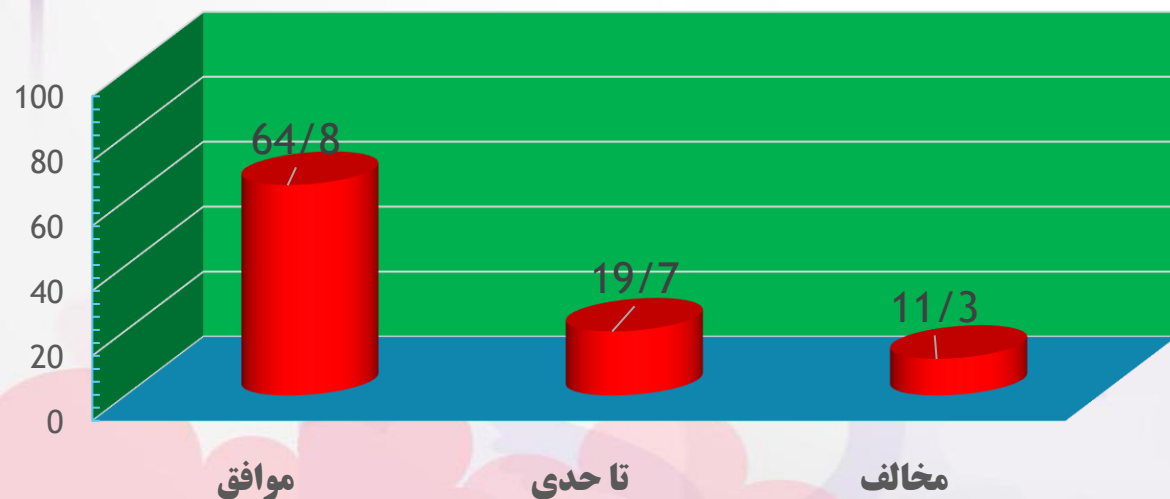
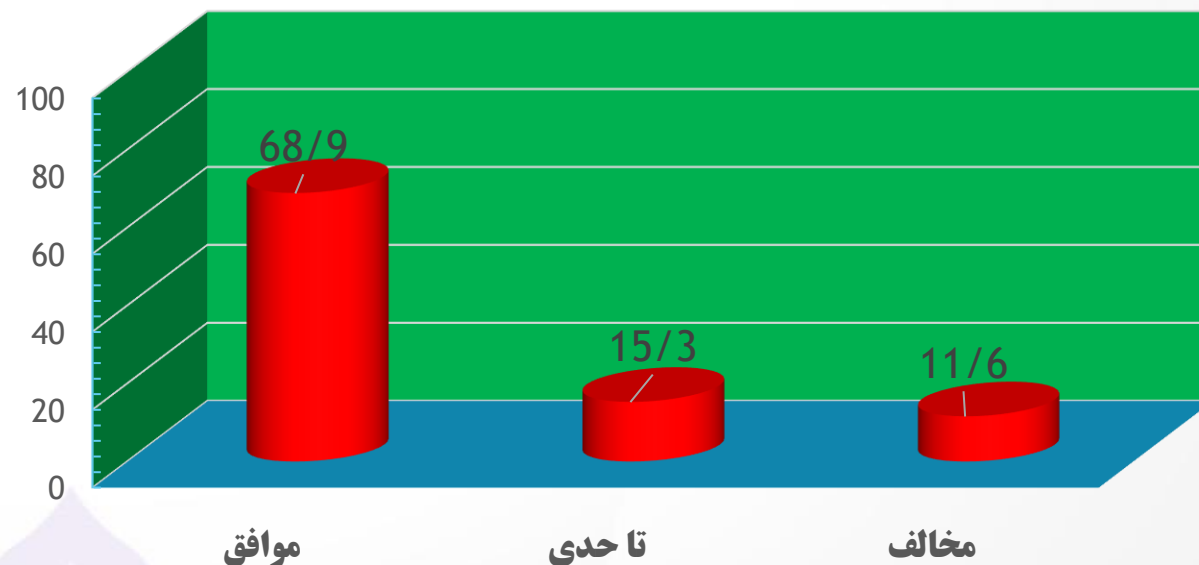
۱. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۱۳۷۹
۲. سنجش سرمایه اجتماعی کشور سال ۱۳۹۷

میزان احساس غریبی در خانواده

پنهان کاری

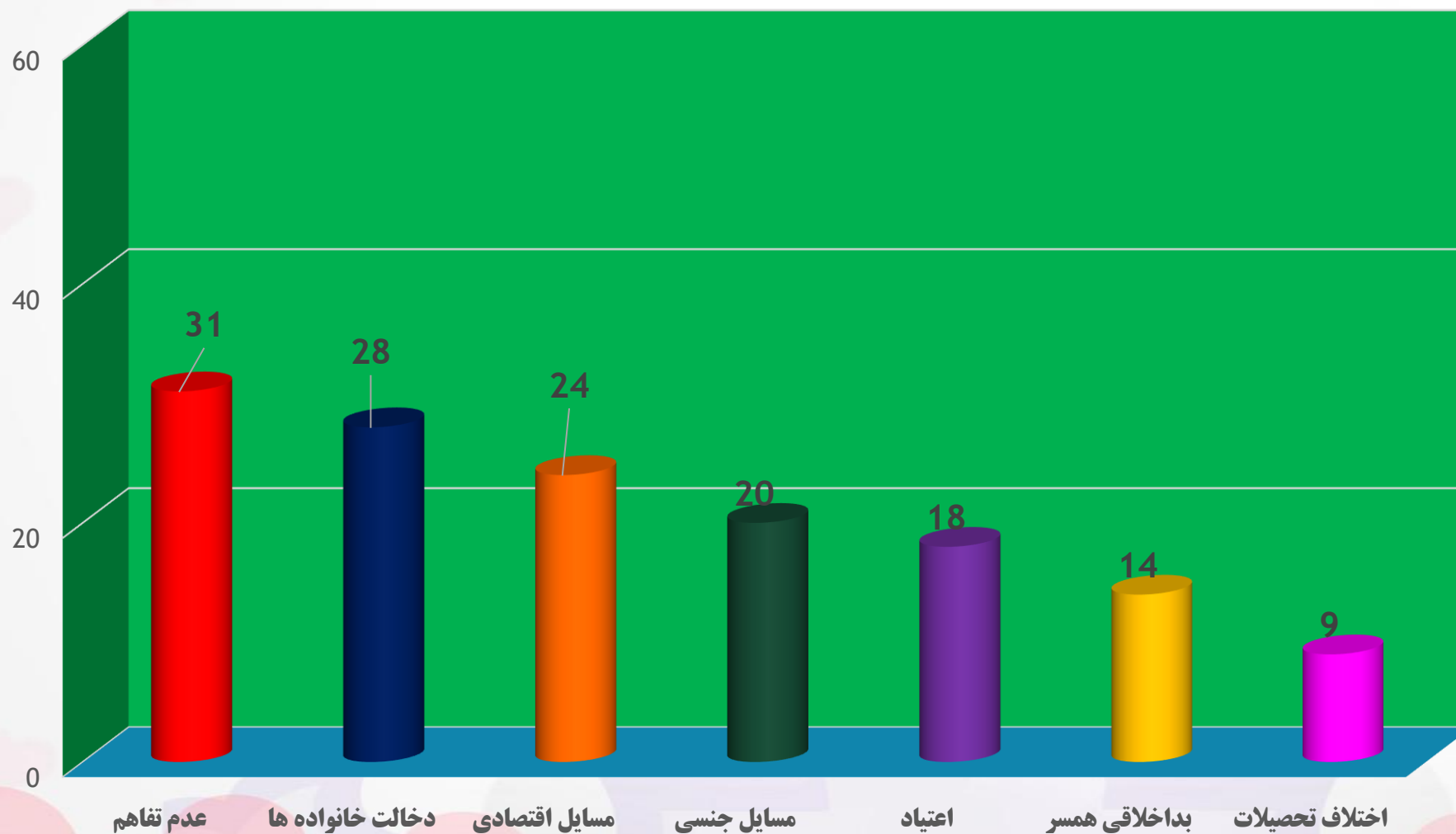
خیانت

دروغ گویی

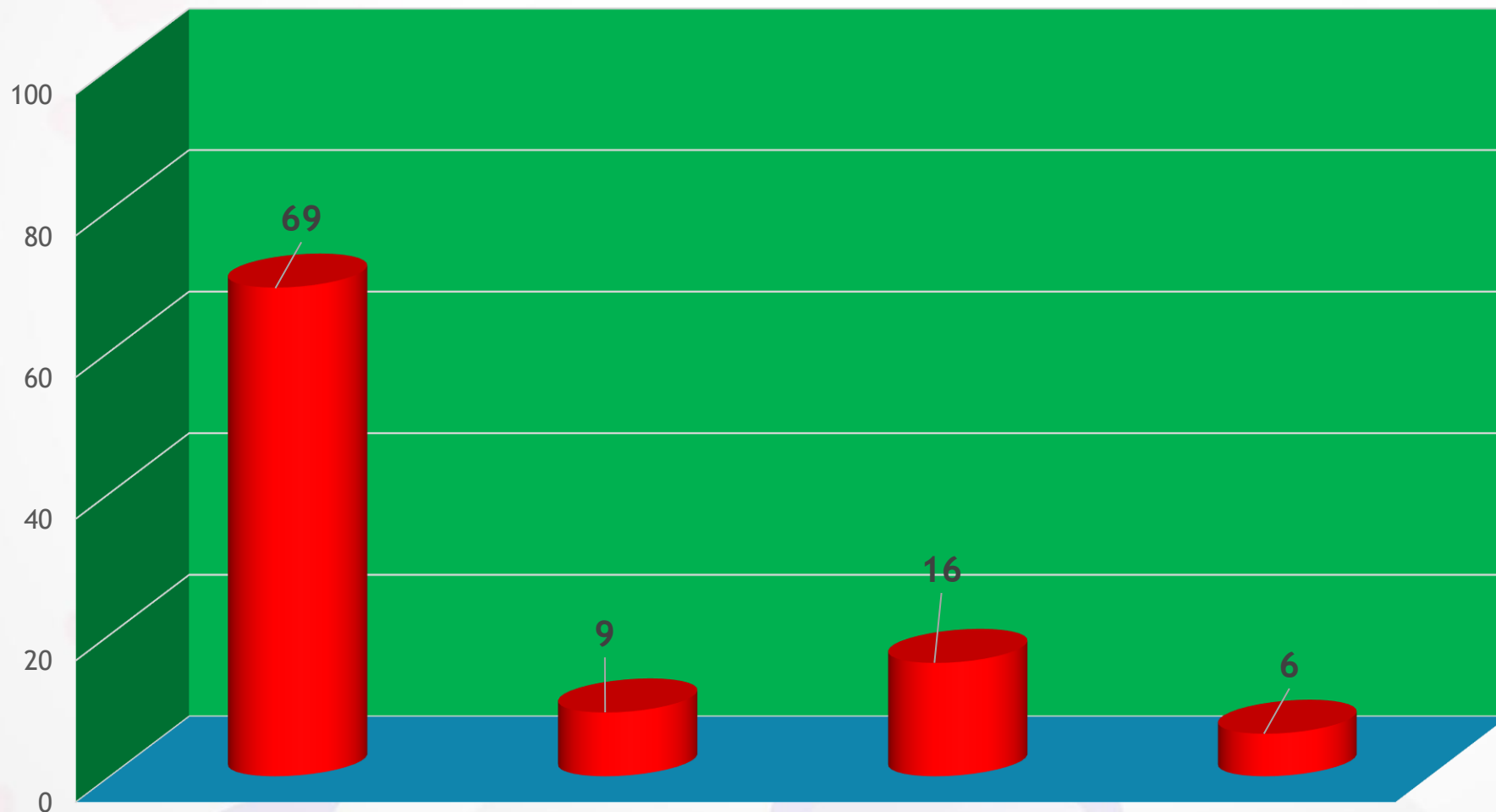
پیمایش ملی خانواده جهاد دانشگاهی سال ۱۳۹۷

عمده ترین علت طلاقها

نگرش جوانان به خانواده، شهلا کاظمی پور، ۱۳۹۶

مهمترین علل اختلافات مابین زوجین

عدم تفاهم و درک متقابل

دخالت خانواده ها

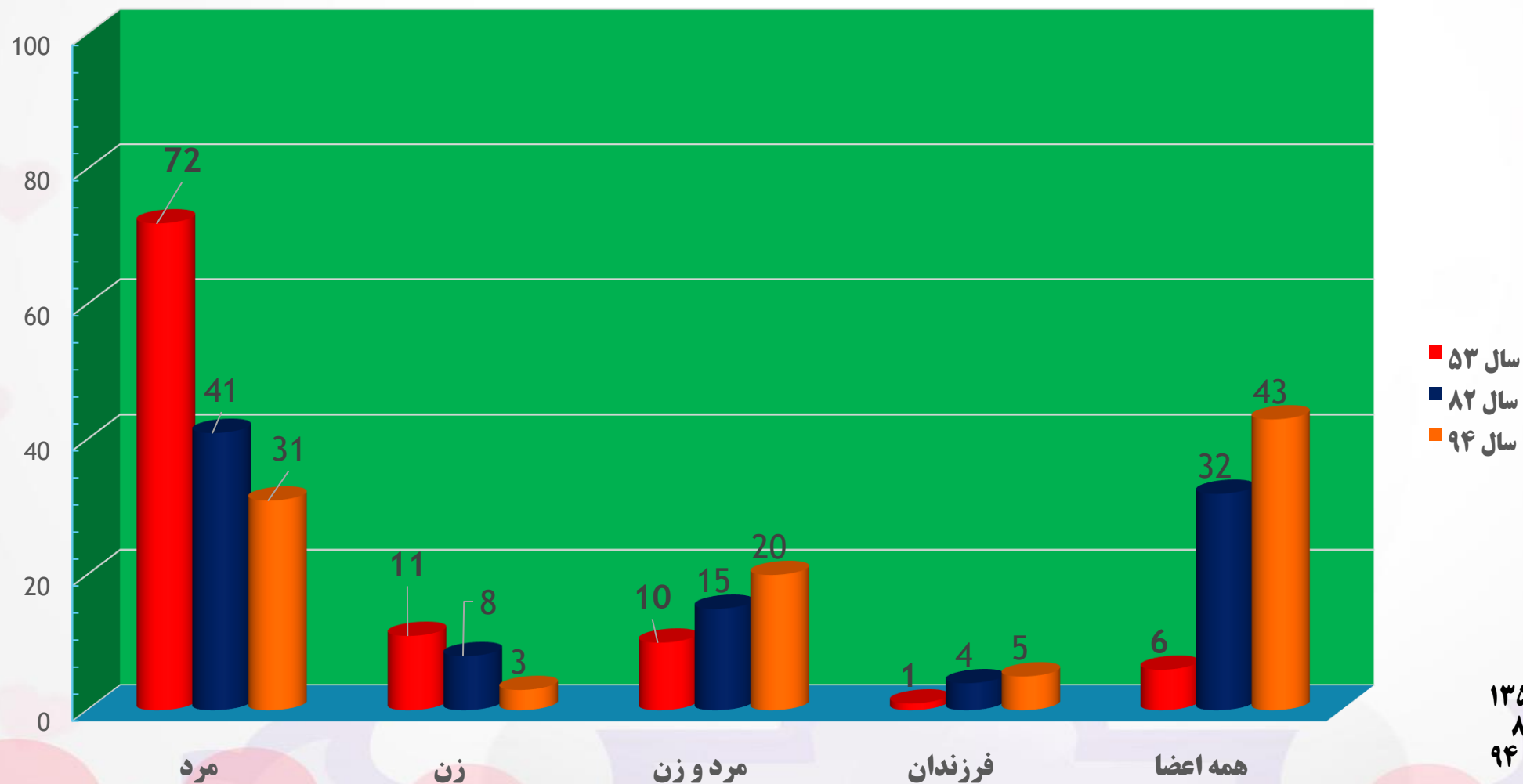
مسایل اقتصادی

اختلاف تحصیلی

نکرش جوانان به خانواده، شهلا کاظمی پور، ۱۳۹۶

هرم قدرت در خانواده

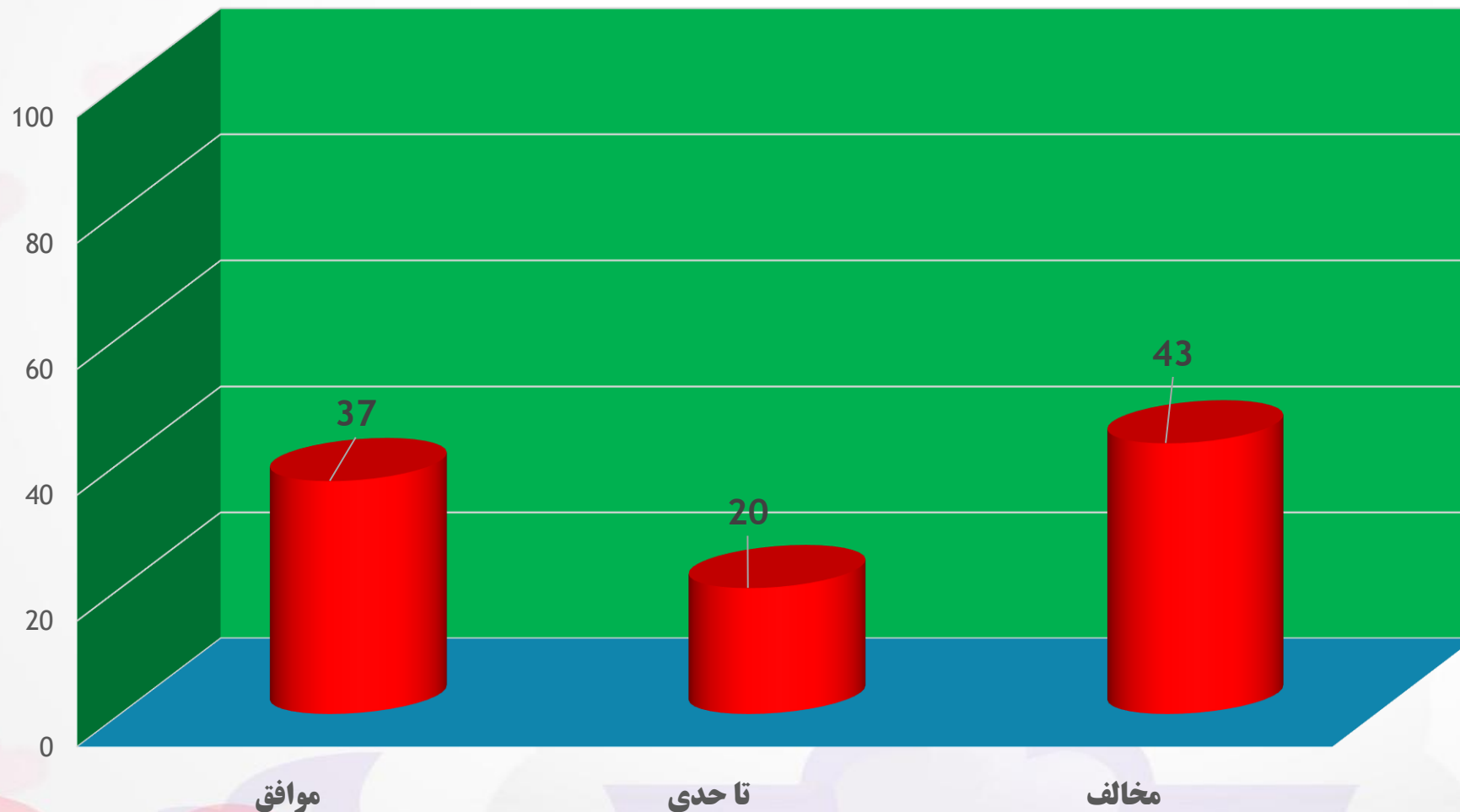
۱. شیوه تصمیم گیری در خانواده

۱. نظرسنجی ملی فرهنگ ایران سال ۱۳۵۳
۲. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۸۲
۳. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۹۴

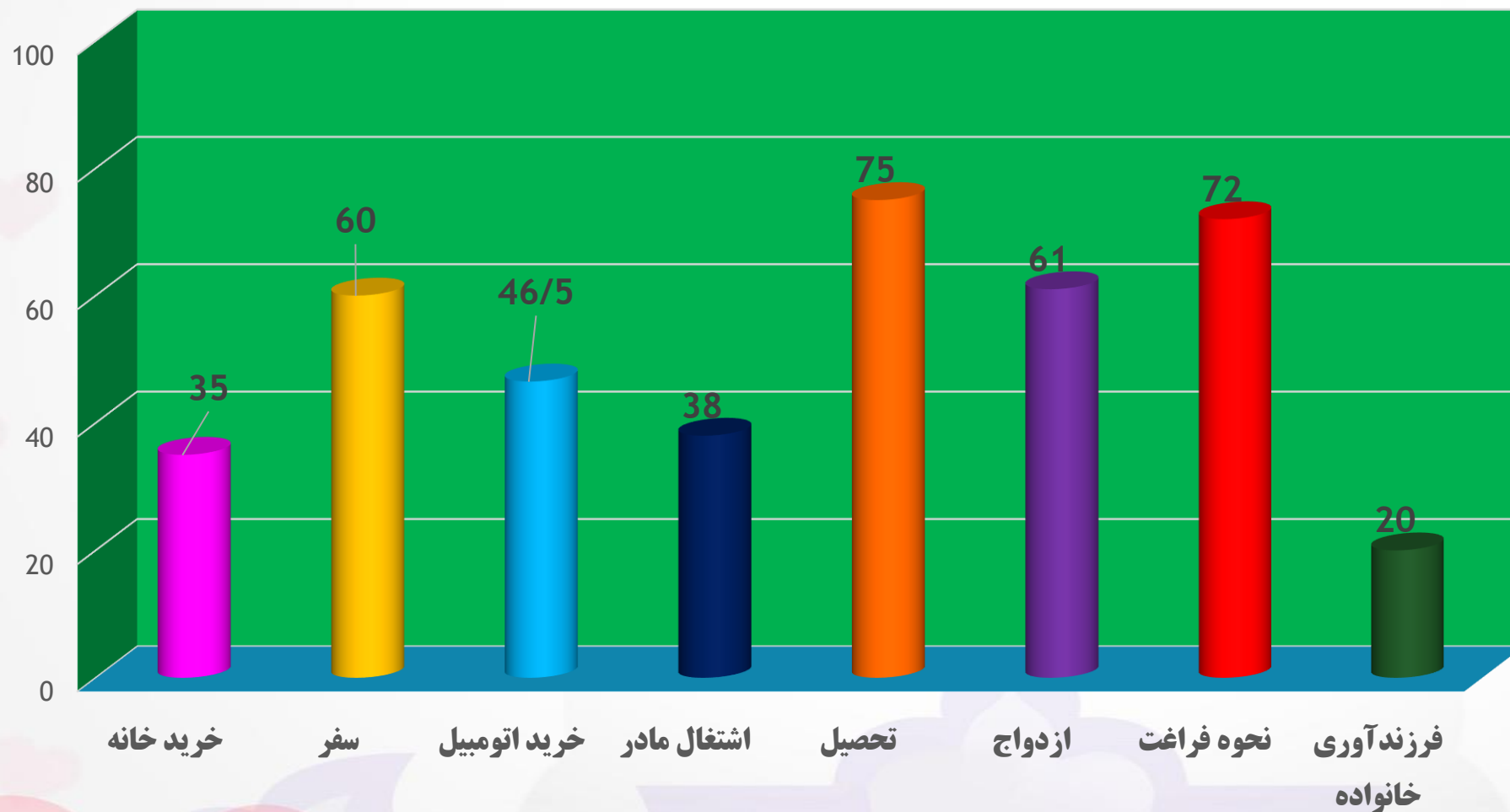
هرم قدرت در خانواده

۲. تصمیم‌گیری با مرد است و زن‌ها باید مطیع باشند

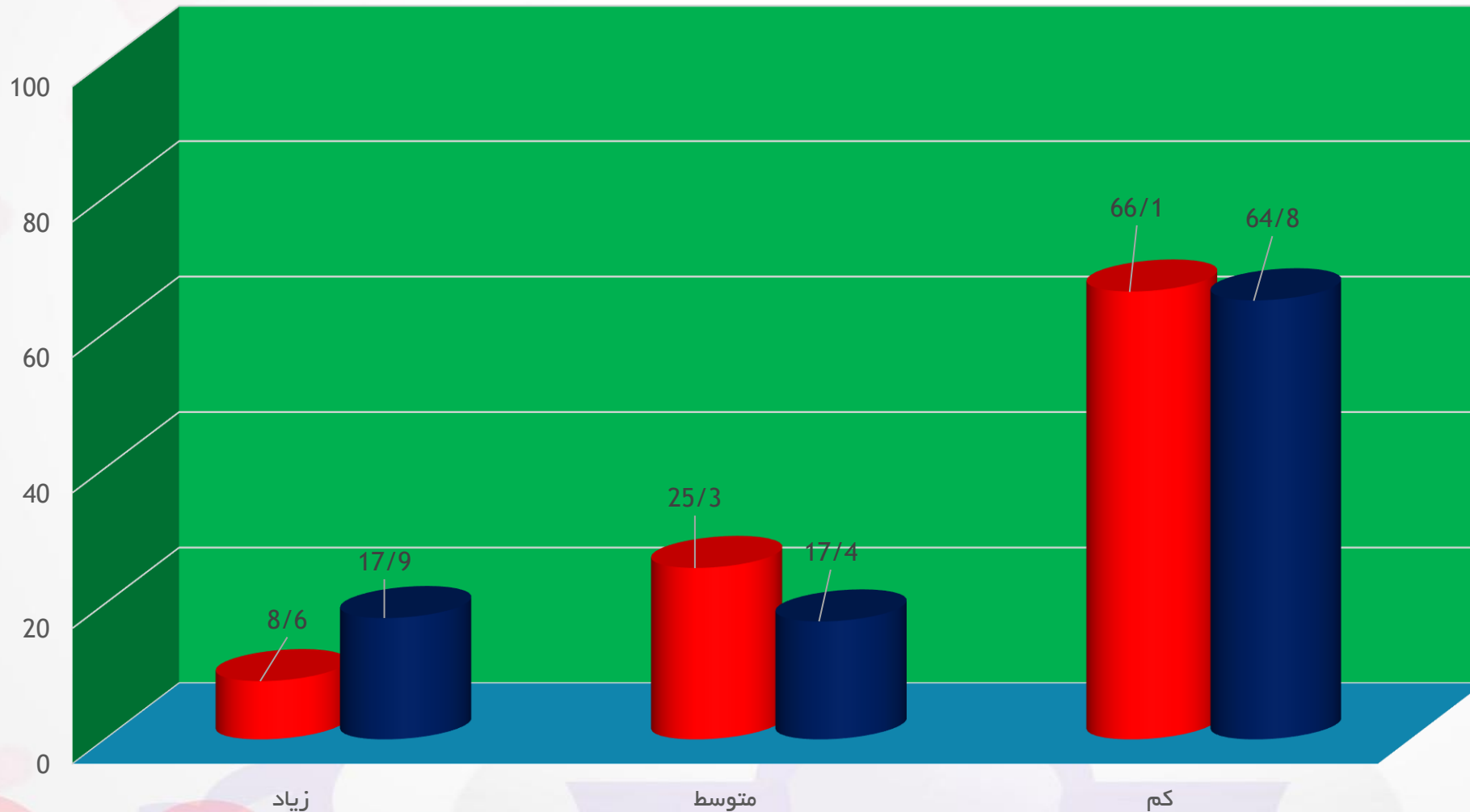
هرم قدرت در خانواده

۳. حوزه اعمال قدرت فرزندان مجرد

پیمایش ملی خانواده جهاد دانشگاهی سال ۱۳۹۷

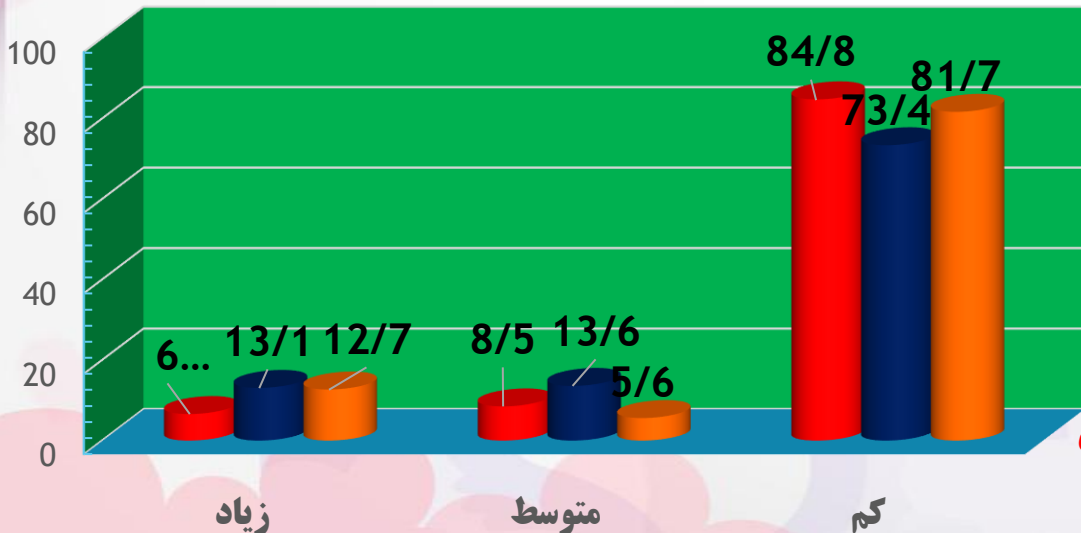
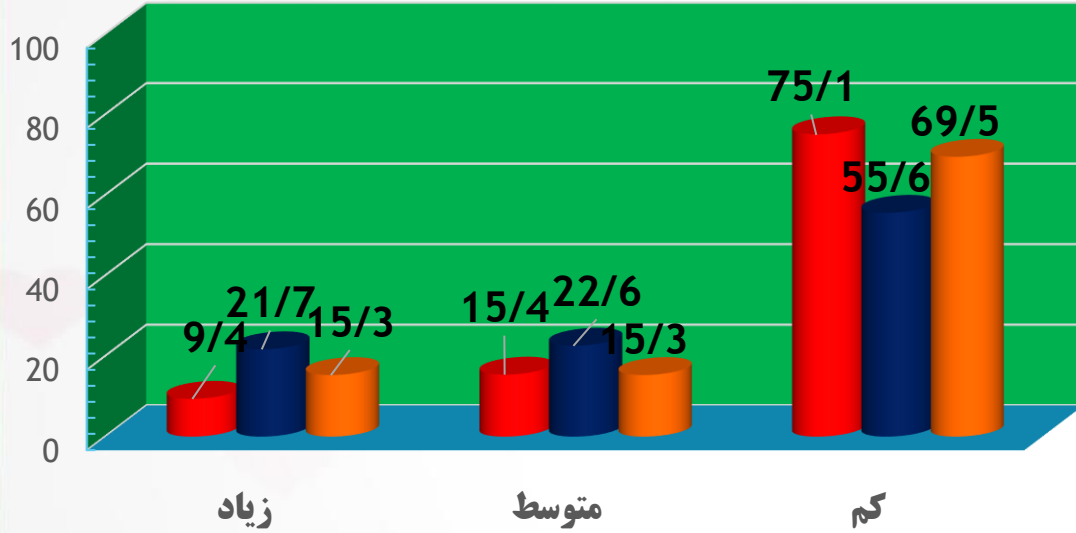
میزان دعوا و بگو مگوهای خانوادگی

۱. پیمایش ملی ارزشها و نگرشها سال ۱۳۷۹
۲. پیمایش ملی خانواده جهاد دانشگاهی سال ۱۳۹۷

تأثیرات رسانه و فضای مجازی

تأثیرات رسانه و فضای مجازی بر زندگی

یافته های تحقیقات صاحب نظران،

با افزایش استفاده اعضای خانواده از انواع رسانه ها و فضای مجازی:

نسبی گراتر / فردگراتر / مصرف گراتر / لذت گراتر می شوند.

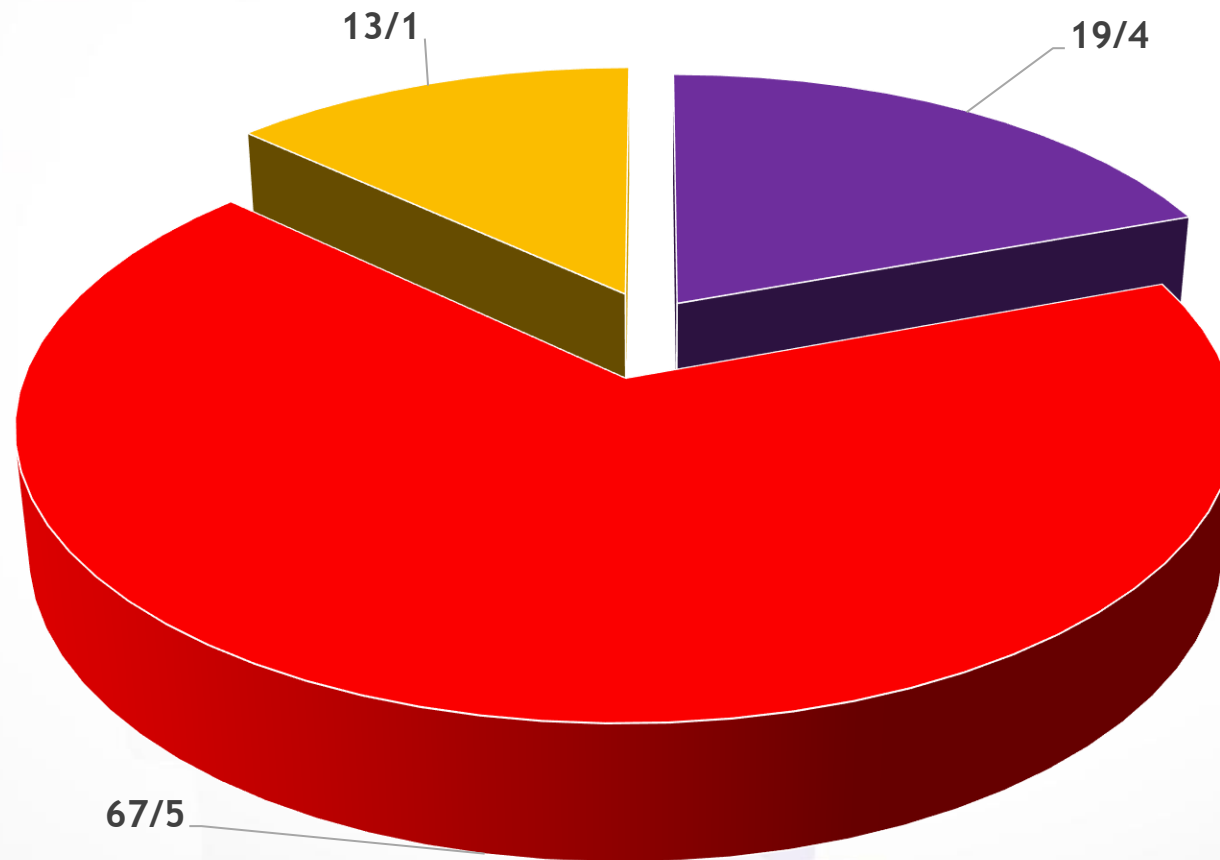
هویت دینی آنها بیشتر تحت تأثیر قرار گیرد؛

تأثیرپذیری فرزندان از رسانه های نوپدید، آنها را از فضای

فرهنگی محیط مبداء دورتر می سازد.

مخدوش کردن زندگی توسط رسانه و فضای مجازی

شیوه مطلوب همسر گزینی

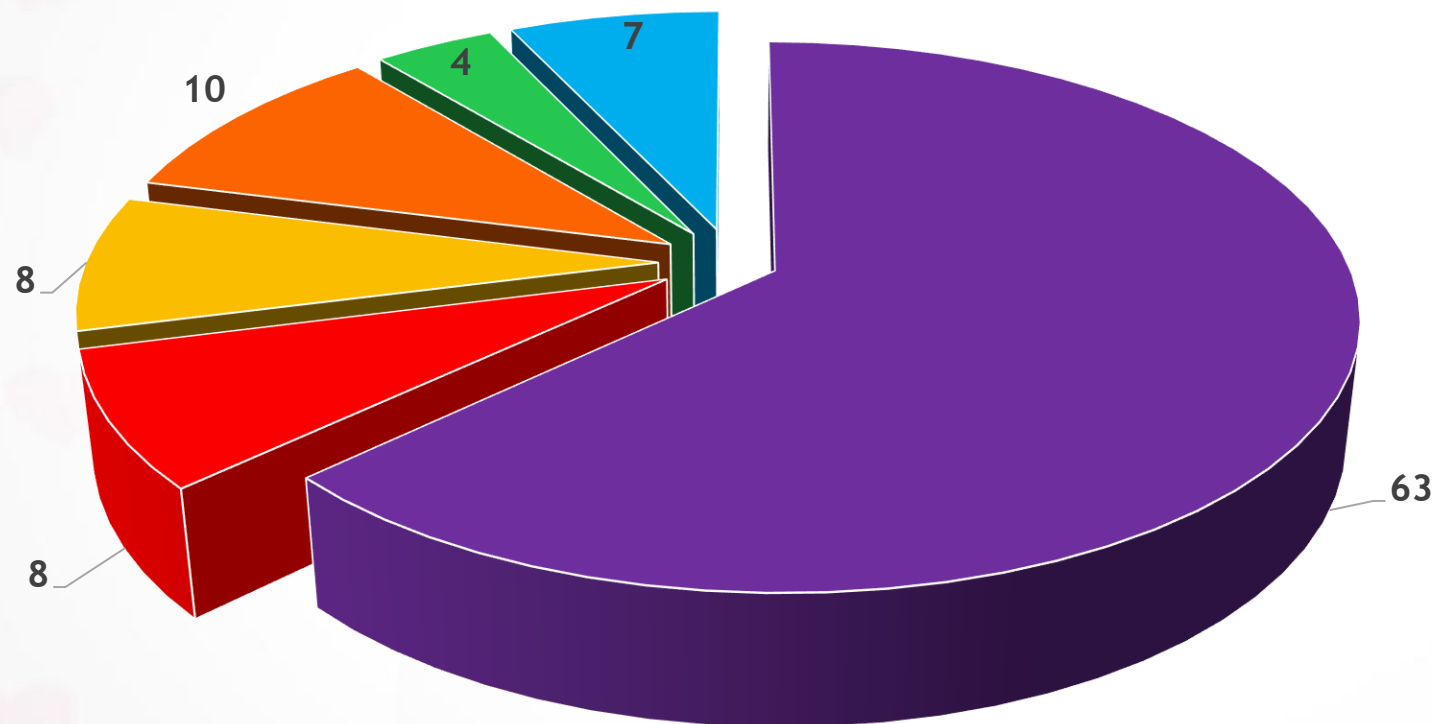
نگرش جوانان به خانواده، شهلا کاظمی پور، ۱۳۹۶

■ به سبک سنتی و با نظارت خانواده ها

■ از طریق دوستی و عشق و علاقه

■ ز راه دوستی و نظارت خانواده ها

علل عمده افزایش سن ازدواج

نگرش جوانان به خانواده، شهلا کاظمی پور، ۱۳۹۶

■ تنگناهای اقتصادی و مالی

■ ترس از مشکلات زندگی

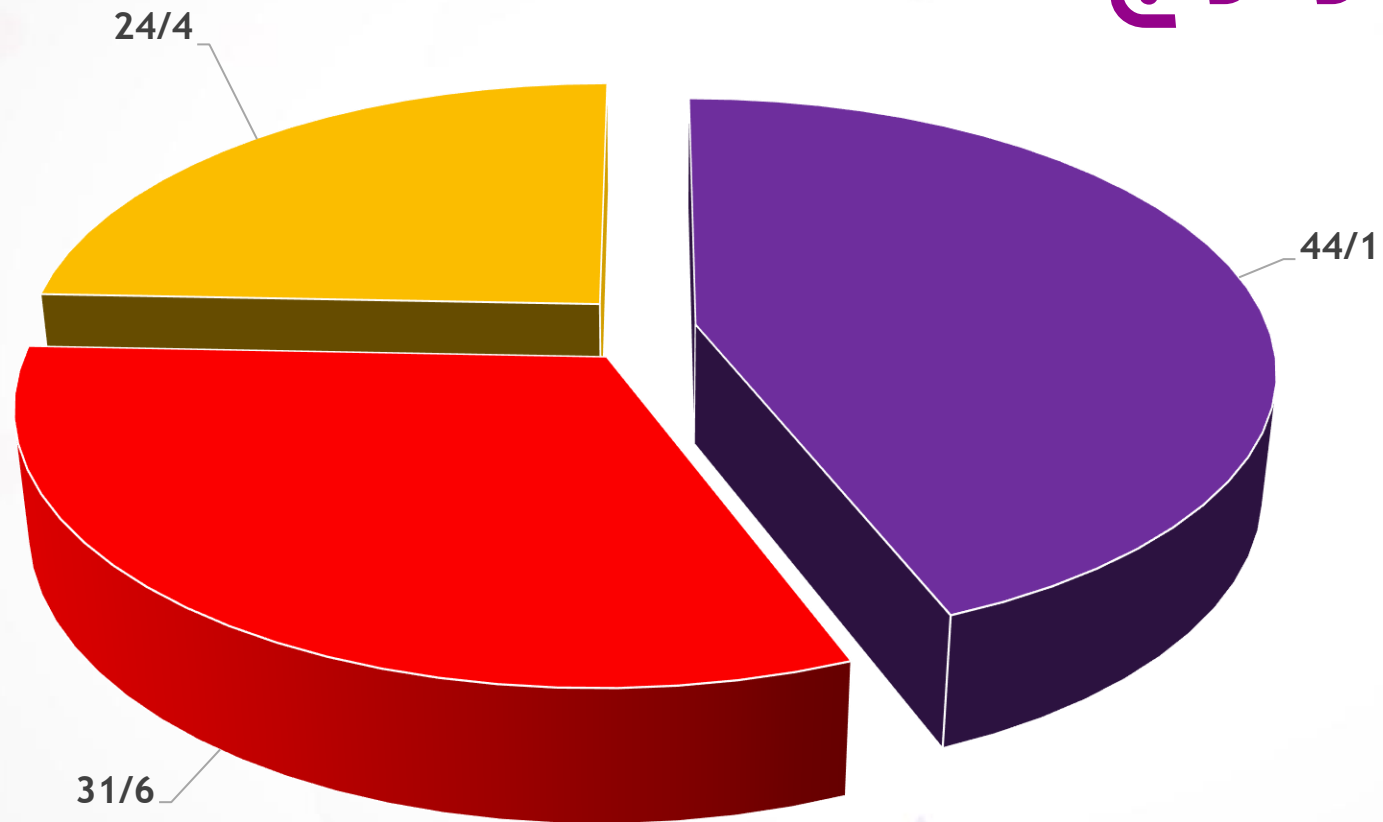
■ ادامه تحصیل

■ انتظارات و دخالت های خانواده ها

■ سربازی

■ عدم اعتماد به طرف مقابل

اهمیت مراسم ازدواج

■ زیاد

■ متوسط

■ کم

پیمایش ملی خانواده جهاد دانشگاهی سال ۱۳۹۷

۲- چه کارهایی انجام شده است؟

چه کارهایی انجام شده است؟

ردیف	نام موسسه	استان	فعالیت های در حال انجام
۱	بهارنکو	فارس	جلسات مشاوره/ پست های انگیزشی اینستاگرام/ معرفی کتاب
۲	احیاء سیره علوی	اصفهان	اندیشکده مهرستان (فعالیت های علمی)/مجمع تربیتی مهرستان (فعالیت های تربیت مادر و کودک)/ مجتمع فرهنگی مهرستان (فعالیت های اجرایی فرهنگی)/ پردیس هنر رویا (آموزش رسانه)/ انتشارات مهرستان
۳	سجا	خراسان رضوی	رصد و برآورد اجتماعی/ پژوهش و سیاست گذاری/ گفتمان و شبکه سازی/ آموزش و مشاوره/ تولید محصول و عملیات رسانه ای
۴	شتاب دهنده ایلسا	تهران	آموزش/ توانمندسازی/ برگزاری کارگاه/ کمک برای تبلیغات/ برگزاری رویدادهای جذاب با حضور سرمایه گذاران/ ثبت و تجاری سازی
۵	شفا	یزد	آموزش/ برگزاری دوره های تخصصی/ تولیدات رسانه ای/ مشاوره خانواده/ تسهیل گری ازدواج و مراسمات عروسی/ ارائه خدمات تفریحی
۶	رامف	خراسان رضوی	مشاوره فناوری اطلاعات/ طراحی فرایند کسب و کار/ داده کاوی/ تحلیل و مدیریت داده ها/ بازاریابی شبکه ای/ طراحی و ساخت وب سایتها
۷	سایبان مهر	همدان	تولید محتوای در اینستاگرام/ مشاوره فردی/ ایجاد سایت همسان گزینی و واسطه گری ازدواج
۸	آرمانا	تهران	مشاوره/ برگزاری کارگاه های مختلف/ سنجش هوش و استعدادیابی/ درمان اختلالات رفتاری و...
۹	مهرآرا	البرز	مشاوره/ کارگاه های آموزشی/ تسهیلگری ازدواج و مراسمات عروسی

چه کارهایی انجام شده است؟

ردیف	نام مرکز موسسه	استان	فعالیت های در حال انجام
۱۰	سبل السلام	تهران	مشاوره تحصیلی/ مشاوره کودک/ مشاوره ازدواج/ دوره های آموزشی/ درمان اختلالات
۱۱	کلام مهر	هرمزگان	مدارس ابتدائی و متوسطه که در حوزه تعلیم و تربیت فعالیت می کنند.
۱۲	حریم مهرورزی	قم	تالیف کتاب/ برگزاری دوره و کارگاه/ جلسات مشاوره
۱۳	رفیعه المصطفی	تهران	فعالیت های آموزشی حوزه علمیه
۱۴	مطلع عشق	مازندران	خدمات مشاوره ای
۱۵	حدیث راه عشق	اصفهان	چاپ کتاب
۱۶	پیوند مهر و ماه	اصفهان	خدمات تسهیل گری ازدواج و مراسمات/ برگزاری دوره های آموزشی/ تولید محصولات فرهنگی
۱۷	مرکز جامع خانواده	اردبیل	دوره آموزشی/ خدمات مشاوره ای/ تست های شخصیت شناسی
۱۸	زیتون	تهران	دوره های مختلف مهارت های اجتماعی، نویسندگی، گویندگی، تولید محتوا، روانشناسی فردی، فعالیت رسانه ای

ردیف	عنوان	مجری	سال	حوزه	قوتها	ضعفها	
1	ازدواج دانشجویی	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها	۱۳۷۵	ملی	جایگزینی فرهنگ ازدواج دانشجویان دختر و پسر به جای دوستی، افت میزان طلاق	بیکاری و افت تحصیلی و اختلافات فرهنگی مزدوجین، هزینه هنگفت طرح، توفیق نسبی در ساده سازی مراسم ازدواج (۵۰٪ تکرار مراسم / ازدواج گروهی ضد قومی / ضد خانواده)	
2	گفت و گو در خانه	معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری	۱۳۹۴	ملی	برگزاری کارگاه حضوری تمرین های گفت و گو و پس از شیوع کرونا از مسیرهای پادکست، درسگفتارها، موشن گرافی و...	اجرای کوتاه مدت و بی دوام، تمرکز صرف بر شکل گیری گفتگو و بدون آموزش لازم	
3	باز آفرینی مهارت های گفت و گو	معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری	۱۳۹۶	ملی	تمرین گفت و گو با توجه به مهارت های محوری آن، خودشناسی و تقویت شخصیت، ایجاد جو و فضای مناسب گفت و گو	عدم تمرکز در تفاهم خانواده، اجرای کوتاه مدت و بی دوام.	
4	توانمندسازی والدین	موسسه امام موسی صدر	۱۳۹۷	تهران	۳ کارگاه پیوسته اما مستقل با تکیه بر مهارت های گفت و گو و ایجاد فرصت بکارگیری آموخته های والدین در فواصل کارگاه ها و طرح سؤالات در جلسات بعد.	کوتاه مدت و بی دوام، مخصوص خانواده هایی با وضعیت غیر حاد	
5	آموزش های ضمنی تاهل	موسسه بهار نکو	۱۳۹۷	استان فارس	آموزش الزامی پس از عقد و گروهی از دریافت جواب آزمایش در حوزه شناختی و مهارت های زندگی و... و کاهش طلاق از ۱۴٪ به ۷٪		

► مجموعه شمیم سازمان فرهنگی خانواده سپاه

۱- سامانه شمیم ازدواج / سال ۱۴۰۰ / ملی

– قوت ها:

۱. بهره گیری از ظرفیت بسیجیان در هسته های ازدواج (آموزش دیده در حوزه وساطت ازدواج) توسط سپاه های استانی
 ۲. معرفی داوطلبان ازدواج و معرفی متقاضیان هم کفو به خانواده ها و ترتیبات معارفه حضوری در اماکن تعیین شده
 ۳. پس از ۱ سال از آغاز فعالیت حدود ۵۰۰۰ متقاضی ثبت نامی دارد که ۱۹۰۰ عضو معارفه حضوری شده و ۴۹۱ ازدواج.
- ضعفها: پناه آوردن به تکنولوژی در پی تضعیف واسطه انسانی و عدم ازدواج پایدار و تضعیف امر اجتماعی و بعد فرهنگی خانواده و ازدواج، عمدتاً محدود به خانواده های پاسدار

۲- مرکز مشاوره شمیم / سال ۱۳۸۳ / ملی

– قوتها: ۲۳۵ مرکز در سراسر کشور، برخوردار از ۴۳۰ استاد مشاور (۸۰ مشاور در تهران)، تنها مرکز دارای قرارداد با بیمه نیروهای مسلح

– ضعفها: مواجه با کمبود فضا و مکان جلسات مشاوره و تعیین وقت های ۲ ماهه.

۳- کارگاه های آموزشی در استانها در موضوعات مختلف خانوادگی برای خانواده های پاسدار

دوره های آموزشی مسجد محور خانواده ها

– بنیاد ملی خانواده/ سال ۱۴۰۰ / شهر تهران

قوت ها:

۱. آموزش امام جماعت و پشتیبان و عضوگیری برای دوره های آموزشی مجازی و مکتوب از میان اهالی مسجد.
 ۲. ایجاد نیاز در مخاطبان و ائمه جماعت به مباحث خانوادگی (بعضاً برگزاری خودجوش دوره در مسجد).
 ۳. شناسائی مشاوران متعهد و انقلاب و نیز نیروهای داوطلب فعال در حوزه خانواده در عرضه پشتیبانی.
 ۴. تولید محتوای آموزشی تفکیکی برای انواع مخاطبان و ارسال به مخاطبان به نحو فردی
- ضعف ها: حوزه عملکرد محدود به ۲۲ مسجد در تهران، اتکای صرف به آموزش یک جانبه و نیز عمدتاً مجازی.

سامانه رسمی همسان گزینی همدم

– موسسه تبیان وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی / سال ۱۳۹۱ / ملی

قوتها:

۱. آزمون های روانشناختی و اخذ مدارک جهت صحت سنجی
 ۲. امکان یافت همسر به همراه مشخصات و تماس واسط به هر دو
- ضعفها: پناه آوردن به تکنولوژی در پی تضعیف واسطه انسانی و عدم ازدواج پایدار و تضعیف امر اجتماعی و بعد فرهنگی خانواده و ازدواج، اکتفا به خصایص ظاهری و ۲ آزمون روان شناختی و وساطت ازدواج بصورت صرفاً مجازی، عدم آموزش زوجین

سامانه آموزش مجازی مدیریت خانواده و ازدواج

– مرکز آموزش مجازی دانشگاهیان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبر در دانشگاه ها / سال ۱۳۹۵ / ملی
قوتها:

۱. برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی مجازی
۲. توجه به آموزش واسطین ازدواج
۳. اهتمام به آموزش مشاوران در دانشگاه ها
۴. انجام نیازسنجی های آموزشی از مخاطبان
۵. توجه به آموزش مهارت های گفتگوی بالغانه برای تحکیم خانواده
۶. تاسیس سایت "همرسان" به منظور وساطت ازدواج به همراه معرفی و دسترس پذیری کارشناس مشاور
۷. محتوای آموزشی ارزشمند و رضایت بخش برای مخاطبان دانشگاهی

ضعف ها:

اکتفا به آموزش مجازی مخاطبان، عدم بهره گیری از ظرفیت های تفرجی برای آموزش بهتر جوانان.

نقد و بررسی طرح های اجرا شده

* تشتت و تعدد مراکز متولی امر خانواده

* رشد قارچ گونه تاسیس مراکز مشاوره (رشد مراکز مشاوره تحت وزارت ورزش و جوانان از ۳۵۰ به ۵۰۰)

* عدم کامیابی مطلوب بسیاری از طرحها و سیاست ها در حوزه خانواده:

– تاثیرپذیری سبک زندگی در کشور از تحولات جهانی و غرب

– غربی بودن رویکرد اکثر مشاوران، درمان گران و تسهیل گران حوزه خانواده

– فعالیت های محدود و نازل تر از استاندارد نیروهای جبهه انقلاب

– مداخله مستقیم دولت در امر خانواده (فرزندآوری، مهریه، حجاب و...) بجای **مردمی سازی طرحها** و اتخاذ رویکرد **سیاستگذار، تسهیلگر و تنظیم گر**

* طرحهایی که تاکنون انجام شده است حاوی مولفه ها و عناصر ذیل بوده اند:

– آموزش (کلاس و کارگاه)

– همسان گزینی و واسطه گری ازدواج

– رسانه ای و گفتمان سازی (تولید محتوا و...)

– خدمات تفریحی

– پژوهش و رصد

– ارائه خدمات در زمینه برگزاری مراسم عروسی

– تسهیل گری ازدواج

– استعدادسنجی

۳- مساله چیست؟

مساله چیست؟

۱. خانواده دچار تزلزل جدی شده است:

- **طلاق:** نسبت طلاق به ازدواج طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ از ۱۶.۳ به ۳۲.۹ افزایش داشته است.
- **جمعیت:** تعداد فرزندان در یک خانواده ایرانی، کمتر از تعداد فرزندان در خانواده های اسرائیلی، انگلیسی، آمریکایی و فرانسوی است- زنان ایرانی با دارا بودن ۱۰.۸۷ فرزند رتبه ۱۴۴ جدول جهانی را دارند.
- **ارتباطات کلامی:** میزان ارتباط و صحبت کردن در خانواده ها از ۲ ساعت به ۲۰ دقیقه در روز رسیده است.
- **زنان سرپرست خانواده:** سال ۹۴ حداقل ۳ میلیون خانواده زن سرپرست در کشور وجود داشته که حدود ۱۵ درصد ۲۲ میلیون خانواده ایرانی می شود.
- **روابط نامشروع نوجوانی:** در گزارش مرکز پژوهش های مجلس (۱۳۸۶) ۷۴.۳ درصد دارای رابطه «غیر مجاز با جنس مخالف» بوده اند. ۱۷.۵ درصد نیز دارای روابط همجنسگرایی (لواط و مساحقه) بودند.
- **روسپیگری:** سن روسپیگری از ۳۰ سال به ۱۵ سال به بالا رسیده است. همچنین آمار روسپیگری بین زنان متاهل بیشتر از مجردهاست و ۱۱ درصد روسپیان شهر تهران با اطلاع همسرانشان دست به روسپیگری می زنند.

مساله چیست؟

۲. اما برای حل این مشکلات چه اقداماتی صورت گرفته است؟

- فعالیت‌های قانونی و سندی که مهم‌ترینش سیاست‌های کلی خانواده است،
- تاسیس مراکز مشاوره است که به صورت قارچ‌گونه‌ای رشد کرده
- کلاس‌های آموزشی
- اقدامات رسانه‌ای و گفتمان‌سازی

۳. با این حال مساله خانواده با این فعالیت‌ها حل نمی‌شود. چرا که:

- اولاً سبک زندگی ما روزبه‌روز غربی‌تر می‌شود
- ثانیاً بیشتر مشاوران، درمان‌گران و تسهیل‌گران حوزه خانواده با رویکرد غربی فعالیت می‌کنند و همان نگاه را تقویت می‌کنند.
- ثالثاً فعالیت‌های جبهه انقلاب هم از نظر کمیت بسیار محدودتر است و هم از نظر کیفیت به استانداردهای لازم نرسیده است.

بیان مساله

۴. لازم است نهضت جدیدی با ویژگی‌های زیر رخ دهد:

- از فعالیت‌های امروز جبهه مخالف در حوزه خانواده چیزی کمتر نداشته باشد.
- در بعد وسیع اثرگذار باشد و بتواند پاسخگوی جمعیت ۸۵ میلیونی ایران اسلامی باشد.
- جذاب باشد و بتواند عموم جامعه را به خود جلب نماید.
- قابل استمرار باشد طوری که مخاطب را برای خود نگه دارد.

۵. برای تحقق چنین ویژگی‌هایی به نظر می‌رسد که اولین کار «**تمرکز زدایی در اجرا**» است. حکومت لازم است کار را به خود مردم و نهادهای مردمی بسپارد و خود در نقش **سیاستگذار**، **تسهیل‌گر و تنظیم‌گر** وارد شود.

الف) مساله تزلزل نهاد خانواده

۱. تکریم جایگاه زن:

بهشت زیر پای مادر، معراج از دامن زن

۲. تشویق زنان به حضور در عرصه های اجتماع در مراحل مختلف انقلاب، جهاد سازندگی، دفاع مقدس، سواد آموزی و...

مدرنیسم و تحولات غرب

شعارهای انقلاب اسلامی

توسعه اقتصادی کشور

ارزشها و احکام اسلامی

فرهنگ ایرانی

۱. احترام خانواده
۲. ساختار مردسالاری سنتی

۱. افزایش بستر ارتقاء تحصیلی و شغلی زنان
۲. تفاوت سطح تحصیلات و آگاهی های به روز و خوراک های فرهنگی فرزندان با والدین

والدین مشوق طلاقها
- ۲۸٪ طلاقها به دلیل دخالت خانواده ها

ضعف کارگزاران نظارت و کنترل اجتماعی

۱. از هر ۴ ازدواج، ۱ مورد طلاق می انجامد

۲. نسبت طلاق به ازدواج در طی سالهای ۹۰ تا ۹۹ از ۱۶.۳ به ۳۲.۹ افزایش داشته است

طلاق

تامین نیازها خارج از خانواده

آمار روسیگری بین زنان متأهل بیشتر از مجردها

احساس تنهایی و غریبگی فرد در خانواده

گفتگو در خانواده ها از ۲ ساعت در روز به ۱۵ دقیقه

فردیت خودخواهانه لذت طلب

کمال گرایی

لذت گرایی

عشق رمانتیک و همدلی

کاهش کارکردهای خانواده و تغییر جایگاه دختر و ارزشهای کدبانویی و... برخلاف قبل که عشق فرع و ملاک روابط جنسی و فرزند آوری بود، اکنون عشق و لذت از همدیگر

تغییر نگرش نسبت به زندگی و خانواده

شکاف نسلی در خانواده

تغییر هرم قدرت در خانواده

- نسل رسانه ای و مصرفی، آگاه تر و آزادتر اما با معیارهای انتخاب کمتر و لذا مضطرب، اوج تمایزات و بدون مهارت اجتماعی.
- تضعیف خانواده و محله و مدرسه و دانشگاه منجر به تضعیف آینده و توجه به لذت در حال. ضرورت برگشت از زیرزمین به خانه

فردیت خودخواهانه
لذت طلب

تمایزات متعدد
فرهنگی

تفاوت ملاکهای
جوانان با خانواده

افزایش توقعات در
زندگی مشترک

ملاکهای احساسی،
ظاهری و مادی

واهمه از ناکامی
در تشکیل خانواده
مطلوب

نگرانی از شناخت
همسر انتخاب هم
کفو

سخت گیری های
مالی و معیشتی

ازدواج دیر هنگام
بخاطر انتخاب
آزاد و آگاهانه

دافعه دختران و
عدم نگهداشت
خواستگاران

شیوه های
جایگزین ازدواج

۶۷٪ موافق با معاشرت پیش از ازدواج

اصلاح باورهای
فرهنگی غلط و آموزش

تاخیر سن ازدواج

— میانگین سن ازدواج پسرها ۲۷ و دخترها ۲۴ سال
— ۵۰٪ از آقایان و ۴۰٪ از بانوان در سن قانونی
ازدواج، هنوز ازدواج نکرده اند.

مراسم گرایي نسل سوم ۳ برابر نسل اول

تنگناهای
اقتصادی

گرایش به
تحصیلات
عالی

دوره
خدمت
سربازی

زنان، سرپرست حدود ۳ میلیون خانواده

نیاز سالمند به حمایت در خانواده از منظر والدین
۵۷٪ و از منظر فرزندان ۳۶٪ خیلی زیاد

کاهش وساطت
ازدواج

همخانه گی بدون ازدواج

زندگی به تنهایی

زوج بدون فرزند

خانواده تک والدی

خانواده بی سالمند

گسترش اشکال
نامرسوم
خانواده

ب) مساله دشواری ازدواج
ج) کاهش وساطت ازدواج

۳- اهمیت و ضرورت

آموزه‌های اسلام

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! خود و خانواده‌ی خویش را از آتشی که هیزم آن انسان‌ها و سنگ‌هاست نگه دارید؛

كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ وَإِنَّمَا أَبَوَاهُ يَهُودَانِهِ وَ يُنَصِّرَانِهِ وَ يَمَجِّسَانِهِ

هر فرزند بر فطرت متولد می‌شود و ثانیاً پدر و مادرش او را یهود یا نصاری و یا مجوس می‌نمایند
بحار الانوار: ج ۶، ص ۱۰۷

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

سوره نور آیه ۲۴

و البته باید مردان بی‌زن و زنان بی‌شوهر و کنیزان و بندگان شایسته خود را به نکاح یکدیگر درآورید، اگر آن مردان و زنان فقیرند خدا به لطف و فضل خود آنان را بی‌نیاز و مستغنی خواهد فرمود و خدا رحمتش وسیع و نامتناهی و (به احوال بندگان) آگاه است.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

سوره روم آیه ۳۰

و باز یکی از آیات (لطف) او آن است که برای شما از جنس خودتان جفتی بیافرید که در کنار او آرامش یافته و با هم انس گیرید و میان شما رأفت و مهربانی برقرار فرمود. در این امر نیز برای مردم بافکرت ادله‌ای (از علم و حکمت حق) آشکار است.

امام خمینی رحمت الله علیه

* تبدیل شدن محیط خانوادگی به محیط سالم

* اصل سازش زن و شوهر و محبت در زندگی و خانواده

* تداوم انقلاب اسلامی در گرو تربیت صحیح فرزندان

* آموزش و تربیت فرزندان متناسب با زبان و نیازهای هر دوره
از زندگی فرزند

* محیط خانه و خانواده، در دامن مادر مبدا تربیتی اصلی
فرزندان باشد.

مقام معظم رهبری (مدظله)

– مسئله‌ی زن و خانواده برای کشور، جزو مسائل درجه‌ی یک ... خانواده پایه و سلول اصلی جامعه... عدم امکان پیشرفت جامعه‌ی اسلامی، بدون بهره‌مندی کشور از نهاد خانواده سالم، سرزنده و بانشاط... تاکید بر کارهای بسیار فراوان بر زمین مانده در حوزه‌ی زن و خانواده از لحاظ علمی و کارشناسی و لزوم تاسیس مراکز در این حوزه. ۱۳۹۰/۰۹/۰۳

– در دیدار با هیأت امنای گروه هم‌اندیشی تحکیم خانواده بر سه اصل تاکید کردند: ۱۳۹۵/۲۰/۰۲

- "تسهیل تشکیل خانواده"
- "جلوگیری از متلاشی شدن خانواده (طلاق)"
- "هدایت رفتارهای داخل خانواده"

– تاکید بر اینکه "در همه طرح‌هایی که ما داریم، بایستی خانواده مبنا باشد". ۱۳۷۰/۱۰/۰۴

اسناد بالادستی

▶ * سند چشم انداز جمهوری اسلامی در افق ۱۴۰۴

▶ جامعه ایرانی در افق چشم انداز چنین ویژگی هایی خواهد داشت که برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین اجتماعی، فرصت های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره مند از محیط زیست مطلوب باشد.

▶ * اصل ۱۰ مقدمه قانون اساسی

▶ خانواده واحد بنیادی جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه ریزی های مربوط باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی باشد.

▶ * سیاست های کلی خانواده ابلاغی رهبر معظم انقلاب اسلامی سال ۱۳۹۸

▶ بند ۳: برجسته کردن کارکردهای ارتباط خانواده و مسجد برای حفظ و ارتقاء هویت اسلامی و ملی و میبانت از خانواده و جامعه.

اسناد بالادستی

▶ * ماده ۱۰۲ برنامه ششم توسعه

▶ * سند نقشه مهندسی فرهنگی کشور شورای عالی انقلاب فرهنگی

▶ * آئین نامه های سپاه و بسیج در حوزه خانواده

▶ اصل خانواده محوری: ایجاد و تقویت رویه خانواده محوری بر پایه الگوی اسلامی خانواده بر اساس اصل گفت وگو در خانواده

▶ اصل مسجد محوری: محوریت مسجد در ارتباطات اجتماعی (آموزش ، تربیت، ازدواج....) خانواده های پاسدار

▶ اصل ازدواج آسان: ارائه مشاوره و آموزش قبل از تشکیل خانواده و پیش بینی سیستم شناسایی و وساطت در امر ازدواج.

اهمیت و ضرورت

- تاثیرپذیری بسیار خانواده از دگرگونی های اجتماعی و ضرورت رصد تحولات خانواده به منظور حفظ و حراست از پایگاه خانواده برای انتقال معانی فرهنگی به نسل جدید و تربیت دینی و انقلابی نسل جدید.
- یافتن راهکارهای گسترش و استحکام خانواده ها به منظور کنترل وضعیت جمعیت و ساختار سنی جمعیت کشور
- در حال وقوع بودن انقلاب در حوزه شخصی (در روابط جنسی، زندگی عاطفی، ازدواج و خانواده، تعریف نسبت به خود و دیگران) و لزوم ارزیابی تغییرات و یافتن راه های مدیریت آن در جهت ارتقاء سطح رضامندی مردم و توسعه همه جانبه کشور
- تشتت مراکز تصمیم گیر و توجه ناکافی مسئولان نسبت به امر خانواده علیرغم تاکیدات رهبری و لزوم بهره گیری از ظرفیت بالای خانواده در رفع مشکلات خود و بسیاری از مسائل اجتماعی، سیاسی و اقتصادی تا رشد امنیت نرم جامعه.

اهمیت و ضرورت

- آرامش و امنیت در یک جامعه، نتیجه ازدواج سالم و محیط آرامبخش خانواده است. از تاثیرات بهداشت روانی حاصل از ازدواج، کاهش ضایعات انسانی و بیماری‌ها که متوجه افراد مجرد است، جلوگیری از اشاعه فساد و فحشا و رفتارهای ناپسند.
- عوارض ناشی از افزایش میانگین سن ازدواج و ایجاد فاصله میان بلوغ جنسی، عاطفی و بلوغ اقتصادی و اجتماعی جوانان.
- ضرورت تسهیل ازدواج آگاهانه به منظور افزایش تجانس فرهنگی و منافع طرفین ازدواج
- اثبات علمی جرم زایی پدیده طلاق و ضرورت برنامه ریزی برای کاهش آن و بالمآل کاهش انحرافات اجتماعی

۴- مراحل رسیدن به خانواده مطلوب

مراحل اجرای طرح

• در یک تقسیم‌بندی کلی می‌توان مراحل اجرای طرح را به این گونه ترسیم کرد:

مجموع	چکار می‌خواهیم بکنیم؟ چگونه باید رفت؟					راه چگونه است؟		الان اوضاع چگونه است؟				کجا می‌خواهیم برویم؟			نیاز چیست؟										اندیشکده مسجد
	خروجی‌ها (۱۵)					ایده‌های پیشران		وضعیت‌شناسی (۵)				الگوی مطلوب اجمالی (۲۰)			مبادی تمدنی (۴۰)								اندیشه‌مقام معظم رهبری		
	خدمات‌مستشاری	دوره‌های آموزشی	کرسی‌های نظریه‌پردازی و ترویجی	تولید ادبیات علمی (کتاب و مقاله و ...)	متون سیاستی راهبردی	ایده‌پردازی خلاقانه	تعیین مسائل کلیدی	مسائل	قوانین	آمار	سازمان‌ها	امتداد عینی	اصول کلی	چهار چوب مفهومی	نظام شاخص	پیشینه تحقیق	آینده پژوهی	اسناد بالا دستی	غرب‌شناسی	تجربه‌نگاری	مطالعات تاریخی	مبانی دینی و حکمی			
۱۰۰	۴	۴	۴	۴	۴	۱۵	۵	۲	۱	۱	۱	۵	۱۰	۵	۴	۲	۴	۲	۰	۵	۵	۱۲	۸	درصد کل پروژه (۱۰۰)	
۱۰۰	۴	۴	۴	۴	۴	۱۵	۵	۲	۱	۱	۱	۵	۱۰	۵	۴	۲	۴	۲	۰	۵	۵	۱۲	۸	تایید فرآیند	

۵- ایده نظری: خانواده ولایی

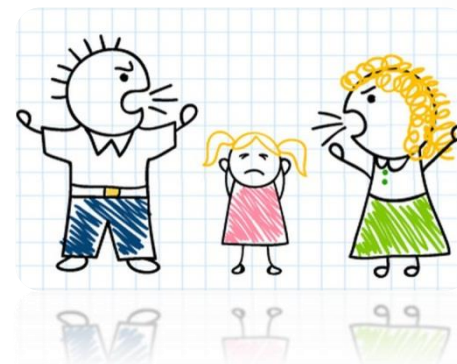
خانواده چیست؟

پیوند زن و مرد

روحي

جسمي

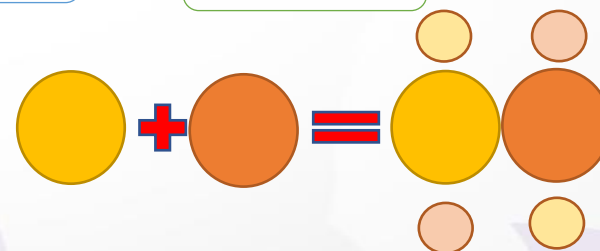
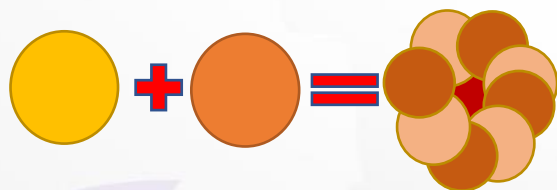

خانواده

زوج شدن

جفت شدن

خانه

دلایل نادرست ازدواج

دلایل درست ازدواج (عمومی)

نیاز به همدم

نیاز به عشق و صمیمیت

نیاز به شریک حمایت کننده

نیاز به شریک جنسی

نیاز به فرزند (والد شدن)

دلایل درست ازدواج

(بر اساس آیات و روایات و مبانی دینی)

عامل تقرب به خداوند

ارتباط تنگاتنگ خانواده و ولایت

در مرحله بعد از توحید

عامل مهم تبلیغ دین

عامل رسیدن به مکارم اخلاق

موجب رشد معنوی

موجب طول عمر

موجب افزایش روزی

انسان متعالی در خانواده معنا دارد

شرط عقل

هدف ازدواج:

تقرب الی الله

رسیدن به آرامش

نیاز های عاطفی

غریزه جنسی

هدف ازدواج (نکته ها):

- فرزندآوری با غریزه جنسی فرق دارد.
- نیاز جنسی مادی است و نیاز عاطفی (حتی فرزندآوری و آرامش) روحی است.
- آرامش نسبی است.
- خود ازدواج سختی هایی دارد ولی غلبه با کدام است؟
- اگر ازدواج تشکیل خانواده باشد نه خانه (پیوند روحی برقرار شود) آرامش روحی بر سختی های جسمی و روانی غلبه پیدا می کند.
- در خواستگاری روی آرامش و نیاز عاطفی (انس) بیشتر می توانید تاکید کنید.
- اهداف دیگر ازدواج: مالی، فشارهای اجتماعی و...

اگر اول علاقه ایجاد شود بعد ازدواج کنند خوب است؟

نکات مثبت:

- با فرد آشنا شده است. با آشنایی بهتر ازدواج می کند.
- جدایی های بد کمتر می شود.
- فقط به خاطر غریزه جنسی ازدواج نمی کند.

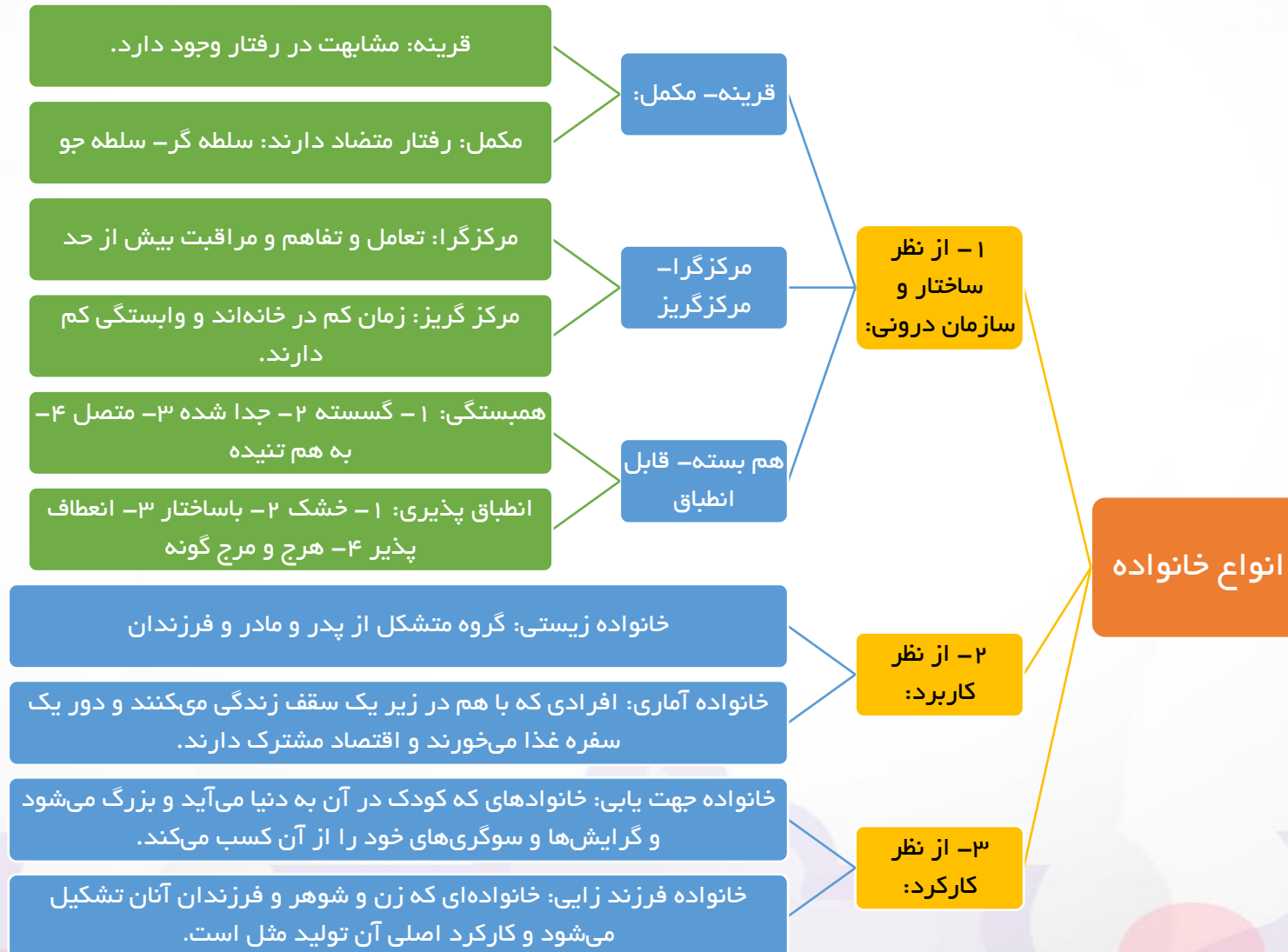
نکات منفی:

- عدم ثبات: از کجا معلوم به ازدواج منجر شود؟
- تعهد ندارد. می تواند بعد از ارتباط جدا شود.
- تنوع طلبی افزایش می یابد.

جواب:

- در شرایط خاص، ازدواج موقت (محدود به آشنایی و نه رابطه جنسی) می تواند این کار را بکند. (نکات مثبت قبلی را دارد و منفی هایش را ندارد)
- آشنا شدن بعد از ازدواج خودش جذابیت هایی دارد.
- آمارها خلاف این را نشان می دهد (دوستی ها منجر به ازدواج نمی شود. اگر هم بشود ازدواج ناپایداری است)

انواع خانواده ۱ و ۲ و ۳:

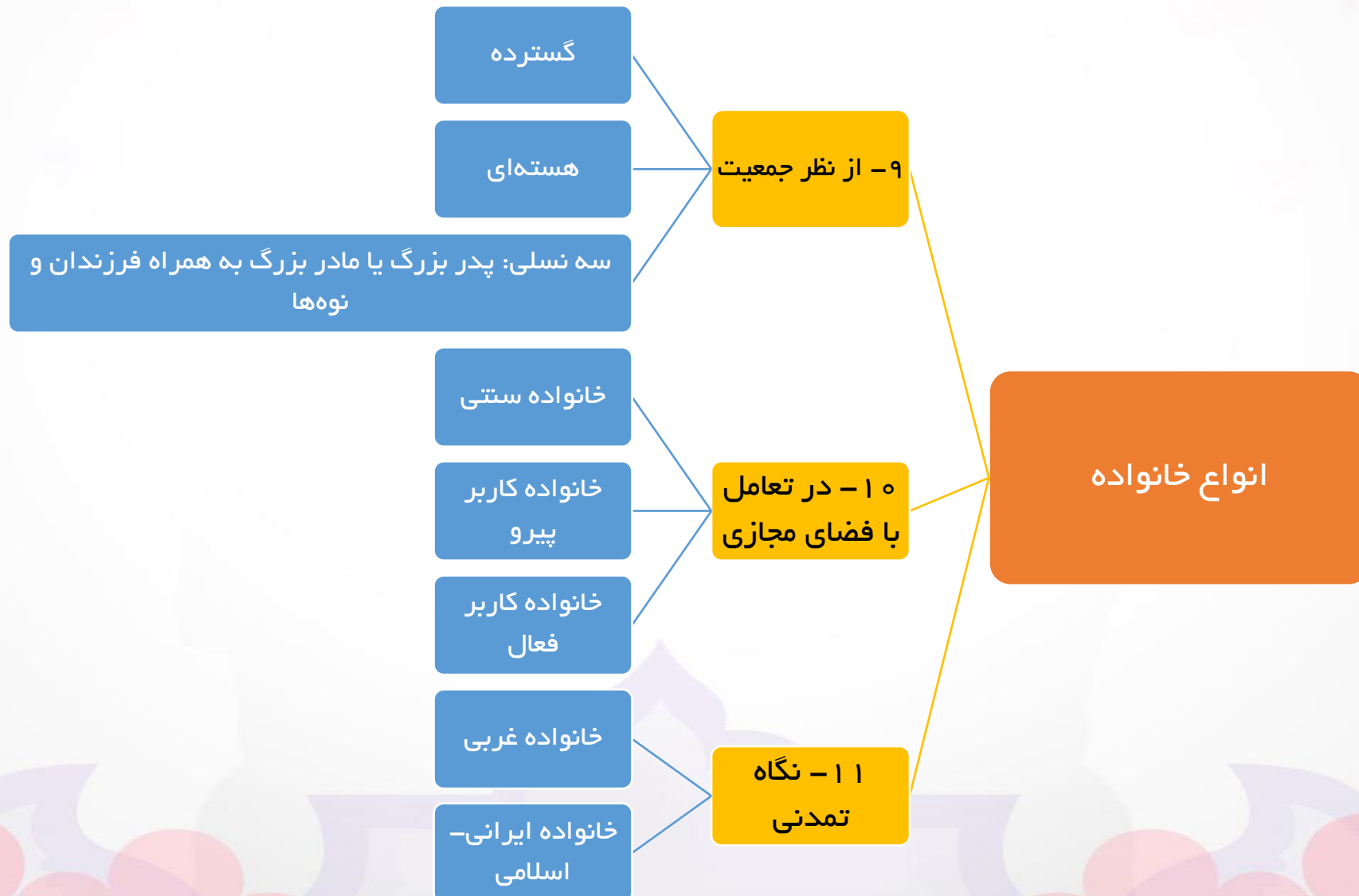
انواع خانواده ۴ و ۵:

انواع خانواده ۶ و ۷ و ۸:

انواع خانواده ۹ و ۱۰ و ۱۱:

انواع خانواده:

گسیخته جسمی و روحی جدا

گسسته روحی جدا

متعادل نه گسسته، نه گسیخته

متعالی دارای مراتب

خانواده متعالی:

هشت مرحله (رتبی و مرحله به مرحله)

خانواده ولایی:

متعالی ترین مرتبه، خانواده ولایی می باشد که دارای دو رکن اساسی است:

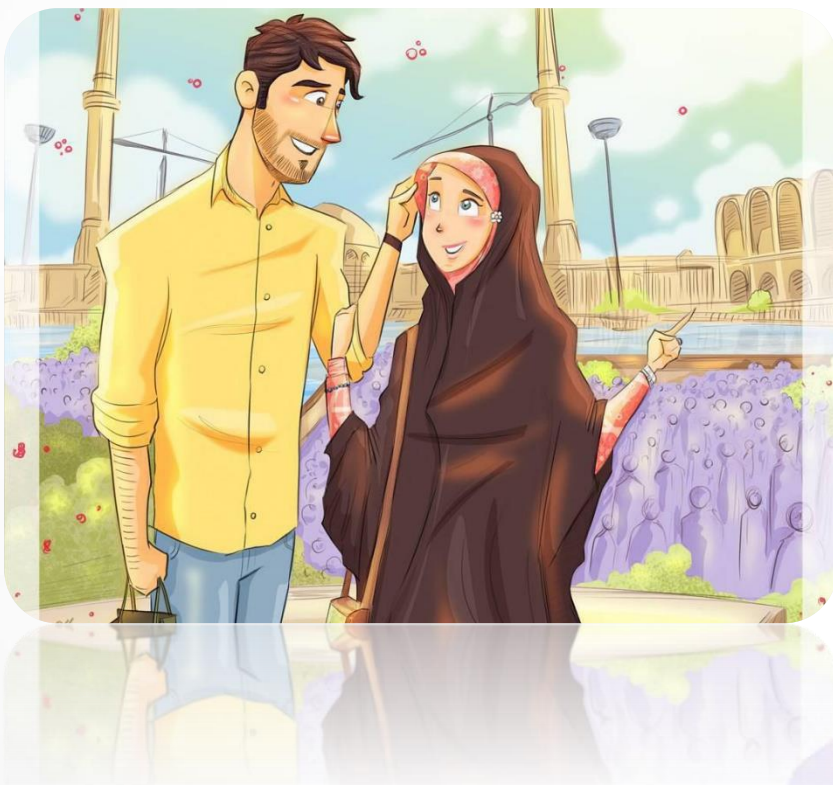
• سرپرستی همراه با محبت

مرد

• اطاعت همراه با محبت

زن

انواع محبت:

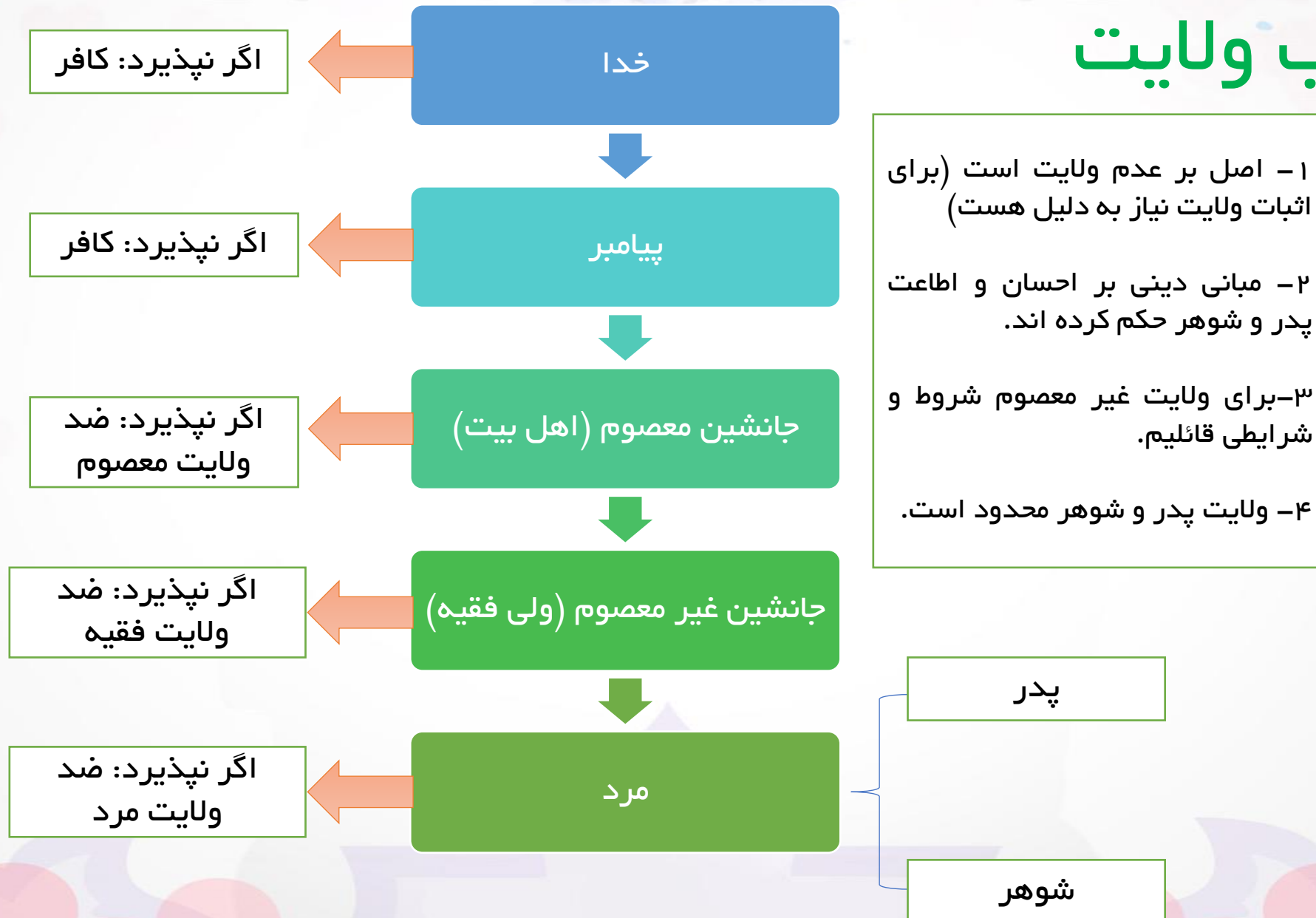

رفتاری

قلبی

جامعه ما فقط به بعد رفتاری توجه میکند

مراتب ولایت

شؤون ولایت

• وظایف ولی در جامعه اسلامی (رسول الله و جانشینان او)

- ۱- هدایت و تربیت امت،
- ۲- حکومت و سرپرستی جامعه آنها
- ۳- قضاوت و حل دعاوی آنها

• وظایف ولی در خانواده (پدر و شوهر)

- ۱- هدایت و تربیت امت، ☒
- ۲- حکومت و سرپرستی جامعه آنها
- ۳- قضاوت و حل دعاوی آنها

• محبت کردن به یک یتیم را در نظر بگیرید:

هدایت کردن: گاهی
اخم و گاهی لبخند
برای رسیدن به هدف

پارک بردن

لبخند زدن

کمک مالی کردن

دست نوازش کشیدن

وظایف افراد در خانواده ولایی

وظایف

مرد

سرپرستی همراه با محبت

مسئول بودن

قوام و قیم بودن

نفقه

مدیریت

بیشترین میزان محبت

(نسبت محبت او به بقیه بیشتر از محبت بقیه به اوست) -

فارابی:

هیبت شدید

تکریم شایسته از زن

مشغول داشتن خاطر زن به کارهای مهم.

ویژگی‌ها:

تقوا

عدالت

علم

زن

اطاعت همراه با محبت

فقهی

اخلاقی

تمکین

اجازه خروج

حسن التبعل

نعم العون علی طاعه الله

عرضه

تواضع

صبر

۶- ایده تحولی عملی

مرکز پشتیبانی و مشاوره تربیتی خانواده با محوریت مسجد

پژوهشکده شهید صدر- مرکز مطالعات راهبردی ژرفا -
مرکز پشتیبانی و مشاوره تربیتی پیوند

در یک نگاه

مسئله

- وضعیت خانواده‌ها نگران‌کننده و بحرانی است. طوری که از هر ۳ ازدواج یکی به طلاق منجر می‌شود.
- ضعف کارکردی مساجد در پشتیبانی و مشاوره در عرصه‌های مختلف زندگی اجتماعی مخصوصاً خانواده

راه حل (ایده)

- راه‌اندازی مرکز آموزش، مشاوره و پشتیبانی تربیتی خانواده با محوریت مسجد

توضیح

- تربیت پشتیبانی جهت فعالیت در مسجد و محله
- ارتباط با مسجد
- ارتباط با مربی یا مربی
- تهیه یا مطالعه پرونده
- ارتباط (تماس و...)
- حل مساله و ارجاع
- گزارش طبقه‌بندی شده

هدف

- آموزش، مشاوره و پشتیبانی مربیان و متریان مسجد جدی در موضوع خانواده

تا کنون چه کارهایی صورت گرفته؟

ردیف	نام مرکز/موسسه	استان	فعالیت‌های در حال انجام
۱	بهارنکو	فارس	جلسات مشاوره / پست‌های انگیزشی در اینستاگرام / معرفی کتاب در حوزه خانواده
۲	احیاء سیره علوی	اصفهان	اندیشکده مهرستان(فعالیت‌های علمی)/ مجتمع تربیتی مهرستان(فعالیت‌های تربیت مادر و کودک) / مجتمع فرهنگی مهرستان(فعالیت‌های اجرایی فرهنگی)، پردیس هنر رویا(آموزش رسانه)، انتشارات مهرستان
۳	سجا	خراسان رضوی	رصد و برآورد اجتماعی / پژوهش و سیاستگذاری / گفتمان و شبکه سازی / آموزش و مشاوره / تولید محصول و عملیات رسانه‌ای
۴	شتاب دهنده ایلسا	تهران	آموزش / توانمندسازی / برگزاری کارگاه / کمک برای تبلیغات / برگزاری رویدادهای جذاب با حضور سرمایه‌گذاران / ثبت و تجاری سازی
۵	شفا	یزد	آموزش / برگزاری دوره‌های تخصصی / تولیدات رسانه ای / مشاوره خانواده / تسهیل گری ازدواج و مراسمات عروسی / ارائه خدمات تفریحی
۶	رامف	خراسان رضوی	مشاوره فناری اطلاعات / طراحی فرایند کسب وکار / داده کاوی / تحلیل و مدیریت داده ها / سئو و بازاریابی شبکه ای / طراحی و ساخت وبسایت ها
۷	سایبان مهر	همدان	تولید محتوای در اینستاگرام / مشاوره فردی / ایجاد سایت همسان گزینی و واسطه‌گری ازدواج
۸	آرمانا	تهران	مشاوره / برگزاری کارگاه‌های مختلف / سنجش هوش و استعدادیابی / درمان اختلالات رفتاری و...
۹	مهرآرا	البرز	مشاوره / کارگاه های آموزشی / تسهیلگری ازدواج و مراسمات عروسی
۱۰	سبل السلام	تهران	مشاوره تحصیلی / مشاوره کودک / مشاوره ازدواج / دوره های آموزشی / درمان اختلالات
۱۱	کلام مهر	هرمزگان	مدارس ابتدایی و متوسطه که در حوزه تعلیم و تربیت فعالیت می‌کنند.
۱۲	حریم مهریزی	قم	تالیف کتاب / برگزاری دوره و کارگاه/ جلسات مشاوره
۱۳	رفیعه المصطفی	تهران	فعالیت های آموزشی حوزه علمیه
۱۴	مطلع عشق	مازندران	خدمات مشاوره‌ای
۱۵	حدیث راه عشق	اصفهان	چاپ کتاب
۱۶	پیوند مهر و ماه	اصفهان	خدمات تسهیلگری ازدواج و مراسمات / برگزاری دوره‌های آموزشی / تولید محصولات فرهنگی
۱۷	مرکز جامع خانواده	اردبیل	دوره آموزشی / خدمات مشاوره / تست های شخصیت شناسی
۱۸	زیتون	تهران	دوره های مختلف مهارت اجتماعی؛ نویسندگی، گویندگی، تولید محتوا، روانشناسی فردی، فعالیت رسانه ای

تا کتون چه کارهایی صورت گرفته؟

• بنابراین راهکارها عبارتند از :

۱. آموزش (کلاس و کارگاه)
۲. رسانه‌ای و گفتمان سازی (تولید محتوا و...)
۳. پژوهش و رصد
۴. تسهیل گری ازدواج
۵. خدمات عروسی
۶. خدمات تفریحی
۷. همسان گزینی و واسطه گری ازدواج
۸. استعدادسنجی

• اینک باید دید ایده تحولی چیست؟ از همین راهکارهاست یا راهکاری جدید؟

ایده تحولی:

مرکز پشتیبانی و مشاوره تربیتی خانواده با محوریت مسجد

معرفی

• **۱- مرکز:** یک مرکز اصلی باید وجود داشته باشد که بتواند پشتیبانان را آموزش دهد و تربیت کند و در صورت نیاز کمک های موردی نماید.

• **۲- پشتیبانی:** ویژگی اصلی مرکز «پشتیبانی» است. پشتیبان کسی است که با ایجاد **روابط صمیمی** سعی در **حل مشکلات سطحی** دارد و در صورت نیاز مخاطب را به مشاور **ارجاع** می دهد. پشتیبان **فعالیتی مستمر و به نسبت طولانی تری** دارد. پشتیبان است که به سوی مخاطب می رود.

• **۳- مشاوره:** در مرکز اصلی مشاورانی حضور دارند که هم به پشتیبانان کمک کنند و هم در صورت نیاز مخاطب، مسائل پیچیده تری که پشتیبان نمی تواند حل کند را حل نماید. در این حالت مراجع به مشاور مراجعه می کند.

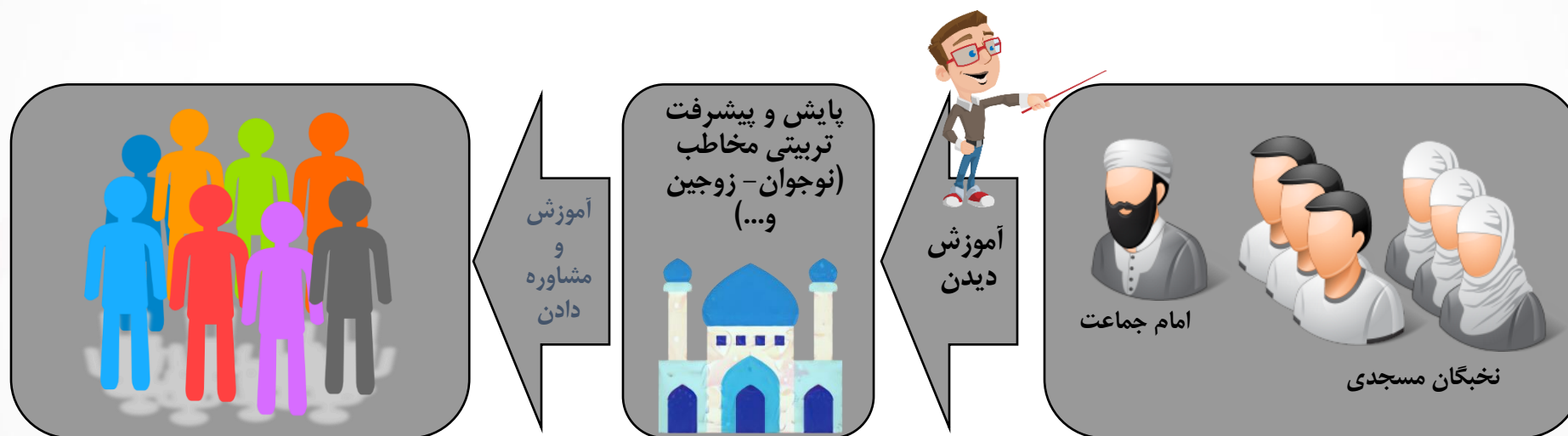
معرفی

• **۴- تربیتی:** از بین انواع پشتیبانی‌ها و مشاوره‌های اقتصادی، حقوقی و... تاکید بر نگاه «تربیتی» است.

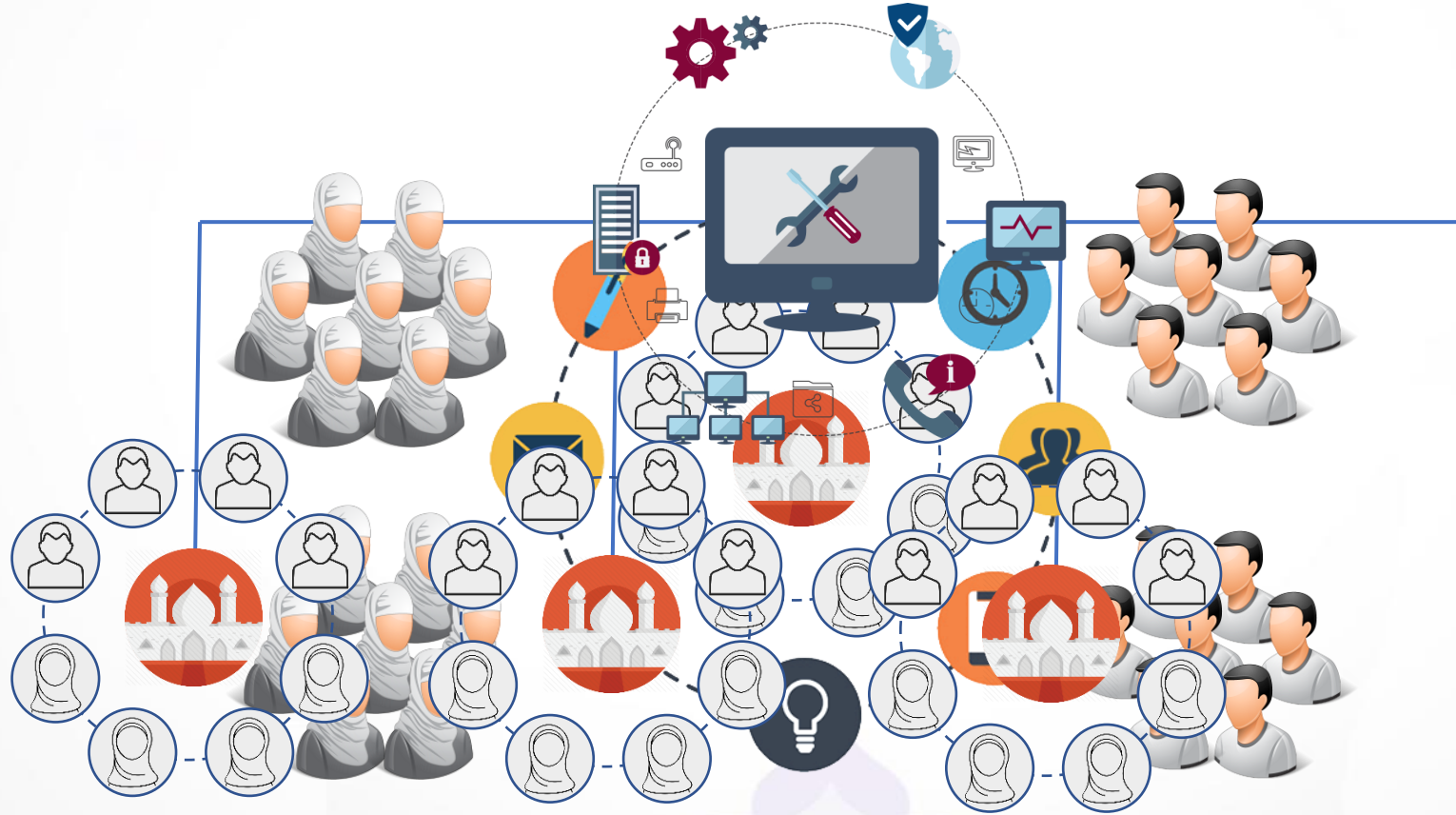
• **۵- خانواده:** با توجه به شرایط خاص جامعه در حال حاضر، دغدغه اصلی خانواده است و تخصصاً سه محور **ازدواج**، **روابط زوجین** و **تربیت فرزند** را در دستور کار دارد. فعلاً موضوع تربیت فرزند آن هم در سنین **نوجوانی** محور قرار گرفته است.

• **۶- مسجد:** محور تمدنی جامعه اسلامی مسجد است و این طرح قرار است از یک طرف به مسائل خانواده رسیدگی کند و از طرف دیگر جایگاه مسجد را در این مورد تثبیت کند. البته **ممکن است** با تدبیر مشاوران و پشتیبانان، ابتدا مسجد به صورت پنهانی و بعد به صورت آشکار فعالیت کند.

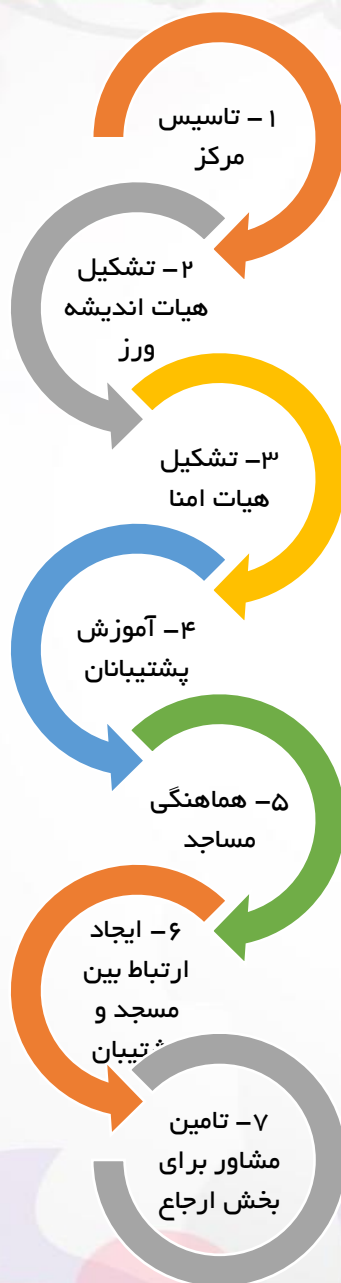
توضیح اجمالی طرح

توضیح اجمالی طرح

مراحل

- ۱- تاسیس مرکز
- ۲- تشکیل هیات اندیشه ورز
- ۳- تشکیل هیات امنا
- ۴- آموزش پشتیبانان
- ۵- هماهنگی مساجد
- ۶- ایجاد ارتباط بین مسجد و پشتیبان
- ۷- طراحی سامانه (برای تسهیل فرآیند مشاوره و پشتیبانی)

خدمات مرکز

۱. آموزش پشתיبانان
۲. پشתיبانی از پشתיبانان در مسائل علمی و مشاوره‌ای
۳. هماهنگی با مساجد و نهادها و معرفی پشתיبان به مسجد
۴. طراحی سامانه و فعال کردن مشاوران، پشתיبانان و مخاطبین در آن
۵. ایجاد هویت جمعی بین مرکز، نهادها، مساجد، مشاوران، پشתיبانان و مخاطبین

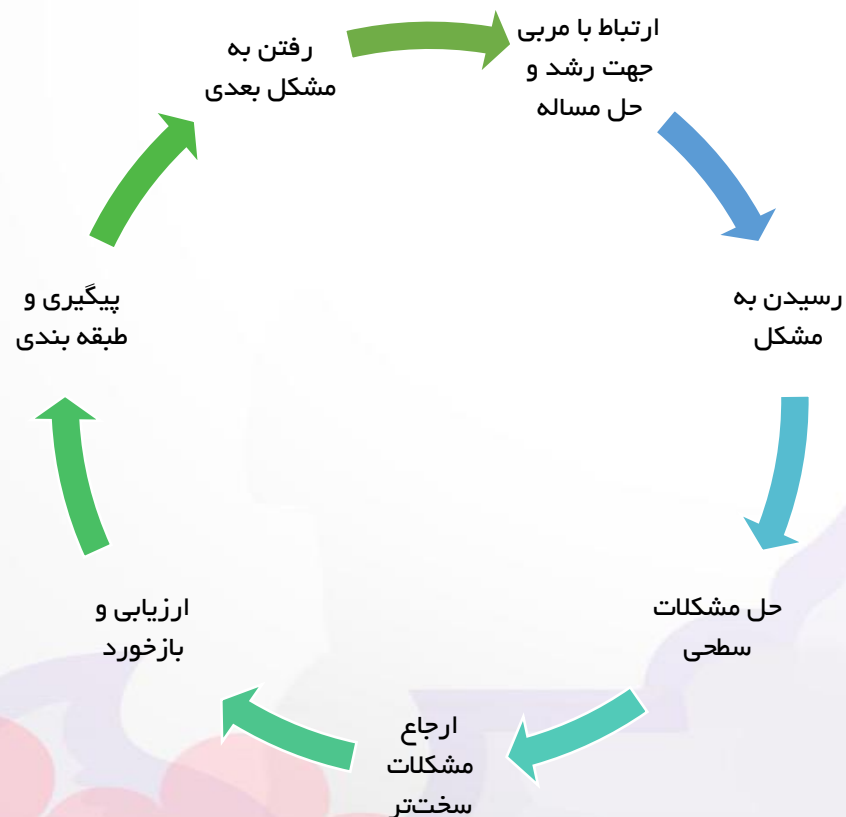
فرآیند فعالیت پشتیبانان

۱. گام اول:

۱. آموزش اولیه
۲. ارتباط با مسجد جهت فعالیت
۳. جذب و ارتباط با مخاطب
۴. اجرای سیر محتوایی و پشتیبانی با مخاطب

۲. گام دوم:

۱. ارتباط با مربی جهت رشد و حل مساله
۲. رسیدن به مشکل
۳. حل مشکلات سطحی
۴. ارجاع مشکلات سخت‌تر
۵. ارزیابی و بازخورد
۶. پیگیری و طبقه بندی
۷. رفتن به مشکل بعدی

جزئیات فرآیند

۱. آموزش اولیه

- دوره آموزشی مقدماتی
- آزمون
- مصاحبه
- دوره آموزش ضمن فعالیت

۲. ارتباط با مسجد جهت فعالیت

۳. جذب و ارتباط با مخاطب

- شروع از مدرسه
- برگزاری کلاس آموزشی مرتبط با بحث
- برگزاری کلاس آموزشی غیر مرتبط با بحث
- استفاده از مراسم‌های مذهبی
- ارتباط ویژه با والدین
- برگزاری اردو
- استفاده از سلب‌ریتی‌های مناسب
- همراهی با مراکز مشاوره محلی

۴. اجرای سیر محتوایی و پشتیبانی با مخاطب

- پیشنهاد: استفاده از کاربرگ خاص
- استفاده از آزمون‌های روانشناسی، مزاج و استعدادیابی
- دادن کارنامه

دوره پشتیبانی خانواده با محوریت مسجد
باتاکید بر پرورنده خوانی

حجت‌الاسلام والمسلمین
سید مصطفی میرلوحی

جناب آقای دکتر
محمد طیب صحرایی

جناب آقای دکتر
علیرضا آذری

جناب آقای دکتر
میتم صداقت زاده

جناب آقای دکتر
هادی زینلی

جناب آقای دکتر
محمد حسین شاه‌آبادی

سرکار خانم دکتر
سکینه اکبری

سرکار خانم دکتر
فروغ نیلچی زاده

سرفصل‌های دوره:

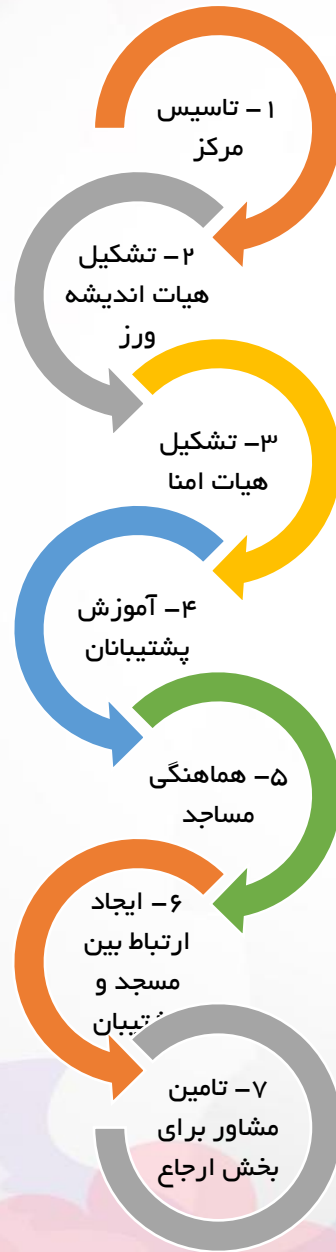
- ♦ روش اجرایی پشتیبانی نوجوان در مساجد
- ♦ روش‌های نگهداشت نوجوان در مسجد
- ♦ رابطه امام جماعت با مربیان و والدین در مسجد
- ♦ وظیفه‌ی مسجد و خانواده نسبت به نوجوان
- ♦ تجربه‌های تربیتی مسجدی
- ♦ تجربه‌های تربیتی خانواده
- ♦ چگونگی ارتباط با پسران نوجوان در مسجد و خانواده
- ♦ چگونگی ارتباط با دختران نوجوان در مسجد و خانواده

افراد که دوره را با موفقیت به پایان برسانند
ان شاء الله در مساجد مشغول فعالیت پشتیبانی تربیتی می‌شوند.

زمان: ۳۰ بهمن الی ۵ اسفند (مهلت ثبت نام: ۲۹ بهمن)
دوره به صورت مجازی برگزار می‌گردد.
باز آینه گواهی پایان دوره

مساجدی که می‌خواهند در این طرح شرکت کنند می‌توانند از طریق سایت masjedane.ir یا شماره ۰۹۱۹۹۳۸۳۱۷، اقدام به ثبت نام کنند.

مراحل آغازین

- ۱- تاسیس مرکز
- ۲- تشکیل هیات اندیشه ورز
- ۳- تشکیل هیات امنا
- ۴- آموزش پشتیبانان
- ۵- هماهنگی مساجد
- ۶- ایجاد ارتباط بین مسجد و پشتیبان
- ۷- طراحی سامانه (برای تسهیل فرآیند مشاوره و پشتیبانی)
- ۸- شروع فعالیت میدانی
 - آموزش
 - پشتیبانی
 - مشاوره
 - استعدادسنجی

خدمات مرکز

۱. آموزش پشתיبانان
۲. پشתיبانی از پشתיبانان در مسائل علمی و مشاوره‌ای
۳. هماهنگی با مساجد و نهادها و معرفی پشתיبان به مسجد
۴. طراحی سامانه و فعال کردن مشاوران، پشתיبانان و مخاطبین در آن
۵. ایجاد هویت جمعی بین مرکز، نهادها، مساجد، مشاوران، پشתיبانان و مخاطبین

کنشگران:

۱. مشاوران:

- جهت انجام مشاوره به صورت حضوری، مجازی و تلفنی

۲. پشتیبانان:

- جهت انجام پشتیبانی به صورت حضوری، مجازی و تلفنی

۳. مربیان:

- جهت انجام فعالیت‌های آموزشی به صورت حضوری و استفاده از ابزار مجازی

۴. محلیان (مخاطبین محلی):

- جهت استفاده از خدمات آموزشی استعدادسنجی، پشتیبانی و مشاوره

۵. دانش‌آموزان

- [دانش‌آموزان مخاطب خاص محلی هستند که در فرآیند آموزشی و تربیتی با مربیان قرار می‌گیرند و در گذر به دوره آموزشی، سیر رشد خود را درک می‌کنند.]

فرآیند ۱: آموزش پشتیبانان

۱. پشتیبان کسی است که:

۱. با ایجاد روابط صمیمی سعی در حل مشکلات سطحی دارد و در صورت نیاز مخاطب را به مشاور ارجاع می دهد. پشتیبان فعالیتی مستمر و به نسبت طولانی تری دارد. پشتیبان است که به سوی مخاطب می رود.

۲. پشتیبان نیاز دارد که برای رسیدن به قدرت پشتیبانی علوم زیر را بیاموزد:

۱. تربیت اسلامی: مبانی اندیشه اسلامی، مبانی تربیت دینی و...
۲. روان شناسی: شخصیت شناسی، راه های حل اختلالات شخصیتی و...
۳. خانواده درمانی: چهارچوب ها و نظریه های خانواده درمانی و...
۴. مهارت های مشاوره

۳. به علاوه باید پشتیبان دوره کاربرینی و کارورزی را بگذرانند.

۱. کاربرینی: حداقل ۵ جلسه مشاوره را گزارش کند.
۲. کارورزی: حداقل ۱۰ مورد را پشتیبانی کند.

فرآیند ۲: آموزش مربیان

۱. مربی کسی است که:

- به فعالیت تربیتی می‌پردازد. فعالیت تربیتی مجموعه‌ای از اقداماتی چون آموزش، برگزاری اردو و... است که بیشتر از خود فعالیت، همراهی مربی و مربی مورد اهمیت است.

۲. مربی باید علوم زیر را بیاموزد:

۱. مهارت‌های ارتباط با مخاطب (کودک، نوجوان، دختر، پسر و...)
۲. تخصص در یک یا چند موضوع خاص مناسب مخاطب (احکام، قرآن و...)

۳. فعالیت ویژه مربی:

۱. انجام عملیات پایش یا آزمون‌های جذاب برای معرفی شخصیت مخاطب
۲. همراهی و ارتباط مستمر با مخاطب جهت رشد او در اصلاح و ارتقاء ویژگی‌های شخصیتی

فرآیند ۳: آموزش محلی‌ها

۱. محلی‌ها کسانی هستند که:

۱. در اطراف مسجد زندگی می‌کنند.
۲. گروه‌های سنی و جنسیتی مختلف را شام می‌شوند.
۳. به موضوع آموزش علاقه نشان می‌دهند.

۲. موضوعاتی که در اولویت آموزش قرار دارند عبارتند از:

۱. قرآن
۲. خانواده
۳. تربیت
۴. رسانه
۵. سلامت
۶. اقتصاد

فرآیند ۴: پشتیبانی

فعالیت‌های پشتیبان:

۱. ارتباط با مربی جهت رشد و حل مساله

۲. رسیدن به مشکل

۳. حل مشکلات سطحی

۴. ارجاع مشکلات سخت‌تر

۵. ارزیابی و بازخورد

۶. پیگیری و طبقه بندی

۷. رفتن به مشکل بعدی

فرآیند ۵: مشاوره

۱. مشاور کسی است که:

۱. به حل مسائل پیچیده‌تری که پشتیبان نمی‌تواند پاسخ دهد می‌پردازد.
۲. به پشتیبان آموزش می‌دهد که بتواند به حل مسائل بیشتری از مراجعین بپردازد.

۲. فعالیت‌های مشاور:

۱. ترجیحا مخاطبین مشاور را پشتیبان‌ها معرفی می‌کنند و ارجاع می‌دهند.
۲. ترجیحا مشاور اولاً با پشتیبان صحبت می‌کند و اگر پشتیبان نتوانست مساله را حل کند، مخاطب را به مشاور ارجاع می‌دهد.

فرآیند ۶: استعدادسنجی

۱. انواع آزمون‌های استعدادسنجی:

۱. مزاج
۲. کتل
۳. ام‌بی‌تی‌آی

۲. مراحل اجرایی:

۱. دوره آموزشی برای افرادی که می‌خواهند آزمون بگیرند برگزار می‌شود.
۲. این افراد در مساجد آزمون را برگزار می‌کنند. (به کمک سایت و اپ)
۳. این آزمون‌ها در مرکز تحلیل می‌شود.
۴. مربیان و پشتیبانان به ارتباط‌گیری با مراجعین و حل مسائل آنان می‌پردازند.

گروه‌ها، نهاده‌ها و مساجد همکار

• گروه‌ها

- مه‌اد: گروه گفت‌مان مادی
- مبلغات: خواه‌ران مبلغ
- مرکز امامت تهران
- مساجد دروس (مسجد تراز انقلاب)
- امور مساجد سپاه

• نهاده‌ها

- سازمان تبلیغات اسلامی کل
- سازمان تبلیغات اسلامی تهران
- سازمان تبلیغات اسلامی سمنان
- وزارت ورزش و جوانان

ردیف	نام مسجد	آدرس مسجد	شهر	منطقه	نام و نام خانوادگی امام جماعت	ردی ف	نام مسجد	آدرس مسجد	شهر	منطقه	نام و نام خانوادگی امام جماعت
۱	مسجد جامع المهدی	شهرک مخابرات میدان بهرود	تهران	منطقه ۲	حاج آقا میرشاه ولد	۱۴	مسجد المهدی	میدان بهرود شهرک مخابرات	تهران	منطقه ۲	حاج آقا میرشاه ولد
۲	مسجد پیامبر اعظم	شهرک مخابرات	تهران	منطقه ۲	آقای صدر	۱۵	مسجد غدیر خم	خیابان مسجد، فرخی یزدی	تهران		آیت الله مجد
۳	مسجد جامع دربند	دربند	تهران	منطقه ۱	حاج آقا اسلامی	۱۶	مسجد حضرت حمزه سیدالشهدا ع	جنت اباد	تهران	منطقه ۵	
۴	مسجد امام زاده قاسم		تهران		حاج آقا طریقت مهر	۱۷	مسجد امام حسین	ورد اورد	تهران	منطقه ۲۲	حاج آقا اریسیان
۵	مسجد علوی	خ شریعتی واعظی	تهران		آقای روح الامین	۱۸	مسجد صاحب الزمان عج	تهران.وسیل جاجرود	تهران	منطقه ۲۱	
۶	مسجد قائم چیذر		تهران	منطقه ۱	آقای کریمی	۲۰	حسینیہ خادمین فاطمی	حکیمیه.خ معراج.گلریز ۷	تهران		
۷	مسجد جامع امام حسن مجتبی (ع)	شهرک شهید بروجردی محله شهید بروجردی (اتوبان بعثت)	تهران		حاج آقا رضایی	۲۱	مسجد النبی تهرانپارس		تهران		حاج آقای احمدی
۸	مسجد قائم عجل الله تعالی چیذر		تهران	منطقه ۱	آقای هاشمی علیا	۲۲	مسجد فاطمه الزهرا	دلاوران تکاوران نبش تقاطع تکاوران و.سی متری دوم	تهران		
۹	مسجد مفتخر	اندرزگو	تهران	منطقه ۱	آقای غلامی	۲۳	مسجد حمزه سیدالشهدا	جنت آباد چهارباغ	تهران	منطقه ۵	حاج آقا اجلالی
۱۰	مسجد امام حسن عسکری (ع)	ایت الله کاشانی خیابان سلیمی جهرمی	تهران	منطقه ۵	آقای نادعلی	۲۴	مسجد امام حسن مجتبی	کوهک شهرک راه آهن	تهران	منطقه ۲۲	دکتر تنها
۱۱	مسجد امیرالمؤمنین (ع)	مرزداران خیابان ایثار	تهران	منطقه ۲	آیت الله اشرفی اصفهانی	۲۴	مسجد امام رضا	سازمان برنامه خ عدالت	تهران	منطقه ۲۲	
۱۲	حسینیہ فاطمه الزهرا س	اتی ساز ۲	تهران	منطقه ۲	حجه الاسلام دکتر بهار	۲۵	مسجد پیامبر اعظم	شهرک شهید باقری	تهران	منطقه ۲۲	
۱۳	مسجد الزهرا	شهر آرا	تهران		حاج آقا حیدری	۲۶	مسجد امام علی	دریاچه	تهران	منطقه ۲۲	

مسائل

(پیشنهادهایی در پاسخ ارائه شده است)

- روش ارتباط گیری (با مسجد- مربی- مربی):
 - بر عهده کلاسهای آموزشی

• الگوی مالی:

- هزینه مالی مشابه مراکز مشاوره وجود داشته باشد.
- مشاورین و پشتیبانانی که در این طرح حضور دارند، می‌پذیرند که بعد از دوره آموزشی با ۳۰ درصد تخفیف فعالیت کنند.
- مشاورین و پشتیبانانی که مایل باشند، می‌توانند با ۵۰ تا ۱۰۰ درصد تخفیف فعالیت کنند.
- در همه مواردی که مبلغ واریز شود، ۵ درصد برای مسجد و ۱۰ درصد به مرکز تعلق می‌گیرد.

• کاربرد خاص

- کاربرد خاص به صورت ضمیمه ارسال شده است تا کارشناسان نظر دهند.

ضرورت طرح

نیازمندی متقابل مساجد و خانواده‌ها

نیاز مساجد به خانواده‌ها

- مساجد درصدد جذب حداکثری مومنین محله به مسجد هستند. خانواده‌های هر محل مهم‌ترین تامین‌کننده نیروهای مسجدی خواهند بود.
- اگر خانواده‌های یک محله بدانند که با مراجعه به مسجد به عنوان یک نهاد دینی در محله، مشکلات زندگی خانواده‌شان حل شده و تربیت و رشد خانوادگی ارتقاء پیدا می‌کند، پیش‌بینی می‌شود نیروهای مسجدی به لحاظ کمی و کیفی بهتر شوند.

نیاز خانواده‌ها به مساجد

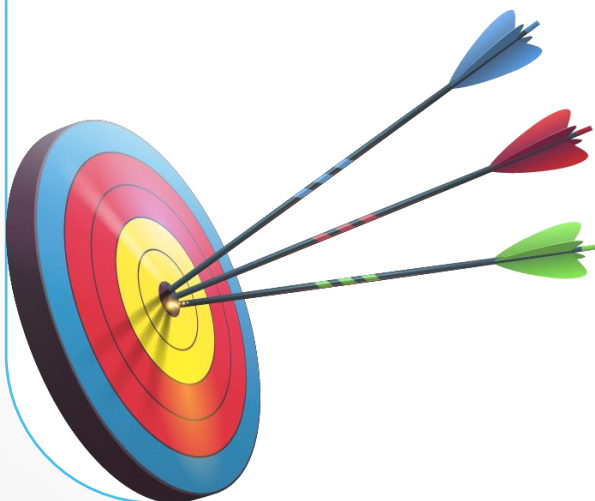
- اکثر مراکز مشاوره دارای مسائلی چون هزینه‌های گسترده مالی، مشکل تعیین وقت، دوری مسیر و... هستند. لذا نیاز به نفر یا نهاد مشاوره دهنده در دسترس و ارزان دیده می‌شود.
- سرمایه اجتماعی مسجد، امام جماعت و نمازگزاران مسجد می‌تواند تسهیل‌گر حل مشکلات خانوادگی باشد.

اهمیت طرح

- جایگاه محوری خانواده در جامعه اسلامی
- بیانیه گام دوم انقلاب و تاکید مقام معظم رهبری بر خانواده، سبک زندگی ایرانی-اسلامی و امور جهادی
- اهمیت مسجد و جایگاه محوری آن در تمدن و شهر اسلامی
- تاکید بسیار زیاد اسلام بر حل مشکلات خانواده‌ها
- اهمیت اخوت و همدلی مردم
- اهمیت و محوریت امام مسجد در حل معضلات محله

اهداف

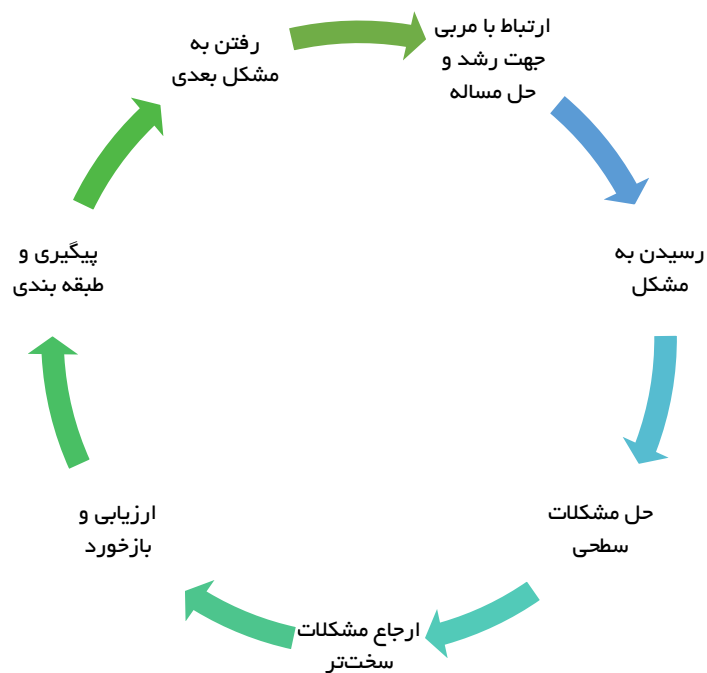

- حل مشکلات فرزندآوری به صورت شبکه‌ای با محوریت مساجد
- تقویت کارکردهای اجتماعی مساجد از طریق مشارکت مردم
- کاهش معضلات خانوادگی (طلاق، طلاق عاطفی، دعوای خانوادگی، مشکلات تربیت فرزند و...)
- تقویت و استحکام بنیان خانواده
- ایجاد بستر وساطت ازدواج

شرح وظایف مرکز

- آموزش پشتیبانان
- پشتیبانی از پشتیبانان در مسائل علمی و مشاوره‌ای
- هماهنگی با مساجد و نهادها و معرفی پشتیبان به مسجد
- طراحی سامانه و فعال کردن مشاوران، پشتیبانان و مخاطبین در آن
- ایجاد هویت جمعی بین مرکز، نهادها، مساجد، مشاوران، پشتیبانان و مخاطبین
- جمع‌آوری و پایش اطلاعات خانواده‌ها و مساجد
- توجیه مشاورین، پشتیبانان، فرماندهان پایگاه‌ها و حوزه‌های بسیج، ائمه جماعات محله و...
- ارائه آموزش‌های لازم به رده‌های مختلف
- هماهنگی بالادستی نهادهای مرتبط
- مدور و اخذ مجوزهای لازم برای کار در محلات
- جذب حمایت‌های مالی و لجستیکی نهادها

فرایند فعالیت پشتیبانان

گام اول:

۱. آموزش اولیه
۲. ارتباط با مسجد جهت فعالیت
۳. جذب و ارتباط با مخاطب
۴. اجرای سیر محتوایی و پشتیبانی با مخاطب

گام دوم:

۱. ارتباط با مربی جهت رشد و حل مساله
۲. رسیدن به مشکل
۳. حل مشکلات سطحی
۴. ارجاع مشکلات سخت‌تر
۵. ارزیابی و بازخورد
۶. پیگیری و طبقه‌بندی
۷. رفتن به مشکل بعدی

زیر نظام‌های پشتیبانی مسجدی

بستر ارتباط مجازی

- ایده شبکه‌سازی مساجد و پشتیبانان خانواده نیازمند بستری برای تعامل سطوح مختلف از مسجد و گروه مجازی گرفته تا ستادهای هماهنگی است.
- این بستر در ابتدای مسیر می‌تواند یکی از پیام‌رسان‌های ایرانی موجود باشد به این ترتیب که با ایجاد کانال‌ها و گروه‌های مجازی لازم و تبلیغ آنها بستر اولیه ایجاد شود
- اما این روش موقت است و باید به هر حال به سمت بستر اختصاصی تعامل پیش رفت.

سامانه شبکه اجتماعی مسجدمحور

- در این سامانه علاوه بر امکانات مرسوم شبکه‌های اجتماعی برای اشخاص، مانند دنبال کردن، مطلب گذاشتن، نظر دادن، لایک کردن و...، برای مساجد نیز صفحات جداگانه‌ای با امکانات متناسب با فضای مشکلات محله و کار جهادی تعبیه شده است.
- این امکانات متناسب با محوریت مسجد در محله، باعث می‌شود که مسجد علاوه بر آن‌که بتواند فعالیت‌های خود را در فضای مجازی بازتاب دهد و تبلیغ کند، تعامل خوبی با مردم محل برقرار کرده و بتواند مشکلات را سازماندهی و حل نماید.

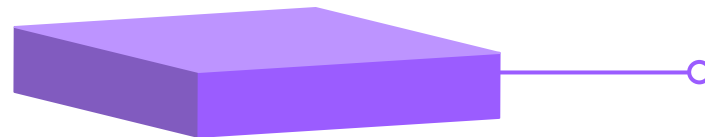
سطوح دسترسی

حل مشکلات و بحران های تربیتی خاص
توسط شبکه مشاوران

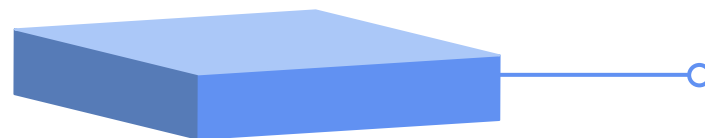
مشاورین

انتخاب مسجد و محله فعالیت پشتیبانی،
ثبت و بررسی مشکلات، حل مشکلات
عمومی، ارجاع مشکلات خاص به مشاور

پشتیبانان خانواده

ساماندهی شبکه پشتیبان محلی، اطلاع
رسانی، نظارت بر فرایند و...

مساجد

انتخاب مسجد برای مشاوره و پشتیبانی،
امکان رزرو، انتخاب بسته آموزشی و...

خانواده ها و مردم

برنامه اجرایی دو ساله

• مرحله ۱: اسفند ۱۴۰۰ تا خرداد ۱۴۰۱ تعداد ۱۰ مسجد

• مرحله ۲: تیر ۱۴۰۱ تا شهریور ۱۴۰۱ تعداد ۱۰۰ مسجد

• مرحله ۳: مهر ۱۴۰۱ تا مهر ۱۴۰۲ تعداد ۱۰۰۰ مسجد

برنامه اجرایی مرحله اول

اسفند ۱۴۰۰ تا خرداد ۱۴۰۱ تعداد ۱۰ مسجد

۱. برگزاری دوره آموزشی

• • مقدماتی

- زمان دوره: هفته ۱ اسفند
- زمان آزمون: هفته ۲ اسفند
- زمان مصاحبه: هفته ۳ اسفند

• • دوره مرحله اول

- ۵ دوره مستمر ۱۰ هفته ای
- ۵ محورهای مشاوره ای
- ۵ بررسی حل مسائل

۲. هماهنگی با مساجد

- شروع از مساجد داوطلب
- ارتباط گیری و فعال کردن سایر مساجد

۳. فعال سازی پشتیبانان و اعزام پشتیبان به ۱۰ مسجد

- ارتباط گیری با مسجد- والدین- نوجوان- مربیان (نیمه اول فروردین)
- پر کردن کاربرگ مرحله ۱ (نیمه دوم فروردین) و مرحله ۲ (نیمه دوم خرداد)
- ارزیابی و بازخوردگیری (مرکز- پشتیبان- مسجد- والدین- نوجوان- مربیان) به طور مستمر و مخصوصا ابتدای تیرماه

کاربری

(مبنای علمی)

کاربری

(معمور فردی)

ردیف	موضوع	مولفه ها	سوالات مبتنی بر شاخصها
۱	تحصیل	آموزش علوم دینی	چقدر نسبت به قرآن و حدیث آگاهی دارید؟
۲		آگاهی نسبت به مفاهیم انقلابی	چقدر با صحبت‌ها و نگاه‌های امام خمینی و رهبر انقلاب آشنا هستید؟
۳		آموزش دروس عمومی	در دروس عمومی معمولاً چه نمراتی می‌گیرید؟
۴		آموزش دروس تخصصی	در دروس تخصصی معمولاً چه نمراتی می‌گیرید؟
۵	فردی تهذیب و تربیت	مخالفت با هوای نفس	وقتی در شرایط گناه قرار می‌گیرید، چقدر توان مقابله و فاصله گرفتن از آن را دارید؟
۶		ارتباط با اهل بیت	چقدر اهل هیات رفتن و روضه اهل بیت هستید؟
۷		نماز	چقدر به نماز پایبند هستید؟
۸	ورزش و سلامت	ورزش	در هفته چقدر ورزش می‌کنید؟
۹		تغذیه	چقدر نسبت به تغذیه خود برنامه ریزی دارید؟
۱۰		بیماری	سلامت جسمی شما چقدر است؟

کاربری

(معمور فانوادگی)

ردیف	محور	موضوع	مولفه ها	سوالات مبتنی بر شاخصها
۱۱	خانوادگی	رابطه فرزندان و والدین	رابطه با پدر	چقدر به پدر خود احترام می‌گذارید و او را دوست دارید؟
۱۲			رابطه با مادر	چقدر به مادر خود احترام می‌گذارید و او را دوست دارید؟
۱۳		رابطه با برادر و خواهر	رابطه با برادر و خواهر	چقدر برادر و خواهر خود را دوست دارید؟
۱۴		رابطه پدر و مادر با هم	رابطه پدر و مادر با هم	پدر و مادر شما چقدر همدیگر را دوست دارند و به یکدیگر احترام می‌گذارند؟
۱۵		رابطه با بستگان	رابطه با بستگان	چقدر با اقوام پدری و مادری رفت و آمد دارید؟

کاربری

(محور تشکیلاتی)

ردیف	محور	موضوع	مولفه ها	سوالات مبتنی بر شاخصها
۱۶	تشکیلاتی	شایستگی شغلی	نظم و تعهد کاری	چقدر انسان منظم و متعهدی هستید؟
۱۷			تخصص، علم و مهارت	در تخصص مطلوب خود چقدر علم و مهارت دارید؟
۱۸		فرهنگ تشکیلاتی	ارتباط با اعضای تشکیلات	در یک گروه چقدر می توانید با اعضا ارتباط کاری و صمیمی بگیرید؟
۱۹			ولایت پذیری	در یک گروه چقدر می توانید از مدیر گروه پیروی کنید؟
۲۰		توان رهبری	توان رهبری	در یک گروه چقدر علاقه و توان مدیریت دارید؟

کاربری

(محمور اجتماعی)

ردیف	محور	موضوع	مولفه ها	سوالات مبتنی بر شاخصها
۲۱	اجتماعی	ارتباط با مردم	انجام وظایف اجتماعی	چقدر علاقه و مشارکت در فعالیتهای اجتماعی دارید؟
۲۲			امر به معروف و نهی از منکر	اگر ببینید کسی در حال انجام کار اشتباهی است، چقدر تلاش می کنید آن را تغییر دهید؟
۲۳		ارتباط با رسانهها	ارتباطات اجتماعی	چقدر برای رسانهها و شبکههای اجتماعی وقت می گذارید؟
۲۴			مصرف رسانه ای	محصولات رسانه ای را چگونه تولید یا مصرف می کنید؟
۲۵		ارتباط با حکومت	ارتباط با حکومت	کارهایی که از سوی حکومت و از طریق رسانهها از شما خواسته می شود (مثل شرکت در انتخابات و فعالیت های اجتماعی و...) را چقدر انجام می دهید؟

کاربری

(شکل ظاهری)

ردیف	مرد	مرد	مرد	مرد	مرد	سوالات مبتنی بر شاخصها	مرد	مرد	توضیحات	روش پیشنهادی	استدلال
۱	فردی تحصیل	فردی تحصیل	فردی تحصیل	فردی تحصیل	فردی تحصیل	آموزش علوم دینی	فردی تحصیل	فردی تحصیل	عالی: لااقل هفته‌ای یک بار قرآن می‌خوانم و از مباحث علما در این حوزه استفاده می‌کنم. خوب: سعی می‌کنم مطالعاتی داشته باشم. متوسط: به اندازه برنامه های مناسبی که در مراسم شرکت کرده‌ام. ضعیف: چیزهایی شنیدم. خیلی ضعیف: آگاهی ندارم.		
۲						آگاهی نسبت به مفاهیم انقلابی			عالی: مطالعه کرده‌ام و سعی می‌کنم صحبت‌هایشان را پیگیری کنم. خوب: سعی می‌کنم مطالعاتی داشته باشم. متوسط: به اندازه چیزهایی که در رسانه‌ها گاهی می‌شنوم. ضعیف: چیزهایی شنیدم. خیلی ضعیف: آشنایی ندارم.		
۳						آموزش دروس عمومی			عالی: بالای ۱۹ خوب: بین ۱۷ تا ۱۹ متوسط: بین ۱۵ تا ۱۷ ضعیف: بین ۱۲ تا ۱۵ خیلی ضعیف: پایین‌تر از ۱۳		
۴						آموزش دروس تخصصی			عالی: بالای ۱۹ خوب: بین ۱۷ تا ۱۹ متوسط: بین ۱۵ تا ۱۷ ضعیف: بین ۱۲ تا ۱۵ خیلی ضعیف: پایین‌تر از ۱۴		

و من اللّٰه التوفيق و عليه التكلان

و من الله التوفيق و عليه التكلان